

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Sèrie C - Número 182 / III Legislatura / Sisè període

Dijous, 8 de novembre de 1990

Comissió de Política Cultural

Presidència
de l'Il·lustre Sr. Joan Colomines

Sessió núm. 37

Proposicions no de Llei

SUMARI

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i cinc minuts.

L'I. Sr. President intervé per una qüestió d'ordre (p. 3567).

Proposició no de Llei sobre el Control dels Mitjans de Comunicació pel que fa a llur Incidència en la Joventut (Punt primer de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3567).

Esmena del G. p. de Convergència i Unió (núm. 1, d'addició)

Torn a favor: I. Sr. Padilla (CiU) (p. 3567).

Posició dels grups no esmenants: I. Sr. Casanovas (M) (p. 3568), I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 3568) i I. Sr. Manuel Nadal (S) (p. 3568).

Posició del grup presentant: I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3569).

Votació amb l'esmena inclosa: aprovada per 18 vots a favor, cap en contra i 5 abstencions (p. 3569).

Proposició no de Llei sobre la Millora de la Qualitat de l'Ensenyament Públic a les Comarques Gironines (Punt segon de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Manuel Nadal (S) (p. 3569).

L'I. Sr. Carod-Rovira (ERC) intervé per fer uns aclariments (p. 3570).

Posició dels grups: I. Sr. Casanovas (M) (p. 3570), I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 3570) i I. Sr. Jané (CiU) (p. 3571).

Votació: rebutjada per 7 vots a favor, 13 en contra i cap abstenció (p. 3571).

Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Institut Ramon Llull (Punt tercer de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3571).

Esmena del G. p. de Convergència i Unió (núm. 1, de modificació)

Tom a favor: I. Sr. Montalat (CiU) (p. 3572).

Posició dels grups no esmenants: I. Sr. Casanovas (M) (p. 3573), I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 3573) i I. Sr. Dalmau i Ribalta (S) (p. 3573).

Posició del grup presentant: I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3574).

Intervenen per una qüestió tècnica l'I. Sr. President, l'I. Sr. Carod-Rovira (ERC) i l'I. Sr. Casanovas (M) (p. 3574).

Votació del text: rebutjat per 6 vots a favor, 13 en contra i 1 abstenció (p. 3575).

Intervenen per una qüestió d'ordre l'I. Sr. Casanovas (M), la I. Sra. Ribes (CiU), l'I. Sr. Dalmau i Ribalta (S) i l'I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3575).

La sessió se suspèn a un quart de dotze del migdia i deu minuts i es reprèn a dos quarts de dotze.

Votació de l'esmena: aprovada per 14 vots a favor, cap en contra i 1 abstenció (p. 3576).

Proposició no de Llei sobre la Presència de la Llengua Catalana en els Tractats Internacionals signats per l'Estat Espanyol (Punt quart de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3576).

Esmena del G. p. de Convergència i Unió (núm. 1, de modificació)

Tom a favor: I. Sr. Colomines (CiU) (p. 3576).

Esmena del G. Socialista (núm. 2, de modificació)

Tom a favor: I. Sr. Dalmau i Ribalta (S), juntament amb l'esmena núm. 3 (p. 3577).

Esmena del G. Socialista (núm. 3, de modificació)

Defensada abans (esmena núm. 2).

Posició dels grups no esmenants: I. Sr. Casanovas (M) (p. 3577) i I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 3577).

Posició del grup presentant: I. Sr. Carod-Rovira (ERC), el qual proposa dues esmenes transaccionals a les esmenes núms. 1 i 3 (p. 3577).

Intervenen per una qüestió tècnica l'I. Sr. Carod-Rovira (ERC), l'I. Sr. Colomines (CiU) i l'I. Sr. Dalmau i Ribalta (p. 3578).

Votació del text juntament amb les esmenes transaccionals: aprovada per unanimitat (p. 3579).

L'I. Sr. Riera i Gassiot (IC) intervé per una qüestió tècnica (p. 3579).

Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Emissora Ràdio Exterior de Catalunya (Punt cinquè de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3579).

Posició dels grups: I. Sr. Casanovas (M) (p. 3580), I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 3580), I. Sr. Dalmau i Ribalta (S) (p. 3580) i

I. Sra. Busquets (CiU) (p. 3580).

Votació: aprovada per unanimitat (p. 3581).

Proposició no de Llei sobre les Afeccions d'Índole Psíquica en el Col·lectiu dels Docents de Catalunya (Punt sisè de l'ordre del dia.)

Presentació: I. Sr. Carod-Rovira (ERC) (p. 3581).

Posició dels grups: I. Sr. Casanovas (M) (p. 3581), I. Sr. Riera i Gassiot (IC) (p. 3582), I. Sr. Manuel Nadal (S) (p. 3582) i I.

Sr. Jané (CiU) (p. 3582).

L'I. Sr. Carod-Rovira (ERC) intervé per fer uns aclariments (p. 3583).

Votació dels punts 1, 2 i 4: rebutjats per 6 vots a favor, 12 en contra i cap abstenció (p. 3583).

Votació del punt 3: rebutjat per 2 vots a favor, 12 en contra i 4 abstencions (p. 3583).

El debat del punt sisè de l'ordre del dia finalitza a un quart d'una del migdia i tretze minuts.

SESSIÓ NÚM. 37 DE LA COMISSIÓ DE POLÍTICA CULTURAL

La sessió s'obre a un quart d'onze del matí i cinc minuts. Presideix l'I. Sr. Colomines, acompanyat del Vice-president, I. Sr. Cadevall, i del Secretari, I. Sr. Padilla. Assisteix la Mesa el lletrat Sr. Sol.

Hi són presents les diputades i els diputats I. Sra. Busquets (en substitució de l'I. Sr. Camps i Vallejo), I. Sr. Codina (en substitució de l'I. Sr. Coll i Bertran), I. Sr. Escudé (en substitució de l'H. Sr. Ferrer), I. Sr. Jané, I. Sr. Montalat, I. Sr. Padrós, I. Sra. Ribes, I. Sra. Bruguera (en substitució de la I. Sra. Sanabra), I. Sr. Vernet i I. Sr. Vila, pel G. p. de Convergència i Unió; I. Sr. Dalmau i Ribalta, I. Sr. Manuel Nadal i I. Sra. Torrent, pel G. Socialista; I. Sr. Riera i Gassiot, pel G. p. d'Iniciativa per Catalunya; I. Sr. Carod-Rovira, per l'A. p. d'Esquerra Republicana de Catalunya, i I. Sr. Casanovas, pel G. Mixt.

El Sr. PRESIDENT: S'obre la sessió.

L'ordre del dia estava compost, inicialment, per set punts, però ha arribat a la Mesa una comunicació de l'Agrupació parlamentària del CDS, en la qual el senyor Xavier Latorre, Portaveu de l'Agrupació, fent ús d'allò que disposa el Reglament de la Cambra, sollicita que el debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Gratuïtat dels Llibres de Text a l'Ensenyament Obligatori, registrada amb el número 21021, inclosa en el punt setè de l'ordre del dia de la convocatòria de la Comissió, sigui posposat per a la següent reunió de l'esmentada Comissió. La Mesa hi està d'acord, però ho posa en coneixement del Ple de la Comissió. Si hi estan d'acord, quedaria posposada. Per assentiment unànim i esclatant, això ha estat posposat.

Passem, doncs, a substanciar el primer punt, i el primer punt és debat i votació de la Proposició no de Llei sobre el Control dels Mitjans de Comunicació pel que fa a llur Incidència en la Joventut, que és presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, i que té una esmena de Convergència i Unió. Per presentar la Proposició no de Llei, el senyor Carod-Rovira té la paraula.

Proposició no de Llei sobre el Control dels Mitjans de Comunicació pel que fa a llur Incidència en la Joventut

El Sr. CAROD-ROVIRA: Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, recentment ha tingut lloc a Barcelona un congrés d'associacions de telespectadors, que ha agafat associacions, ha comprès associacions de telespectadors del sud d'Europa, congrés que ha estat organitzat per Telespectadors Associats de Catalunya, l'entitat catalana, i una de les conclusions fonamentals del congrés ha estat la constatació de multitud de deficiències que afecten en aquests moments el sistema televisiu, deficiències que són comunes a la pràctica totalitat de països d'Europa.

Aquestes deficiències abasten camps diversos: des de la proliferació del que ja s'ha anomenat «televisió escombraria» o «televisió brossa» —com diríem en algun català més meridional—, fins a un progressiu ús degradant del llenguatge habitual en els espais televisius. Això, sense fer un esment massa precís de l'absència de qualitat cultural de molts dels espais televisius

i del predomini de pel·lícules i telefilms que promouen contravalors com a models de conducta, que poden ser perjudicials per al conjunt de la societat, i, sovint, també, la utilització de la dona com a reclam publicitari, com a reclam objecte.

Valgui, probablement, com a únic element explicatiu o il·lustratiu d'aquesta afirmació, el fet que, en un àmbit tan concret com és l'àmbit dels dibuixos animats per a infants, que s'ha convertit immediatament en l'espai de més atractiu entre el món infantil, una sèrie de dibuixos animats que darrerament podem veure a les pantalles catalanes, protagonitzada per uns animals determinats, aquesta sèrie s'ha calculat que arriba a contenir, en cadascun dels seus capítols, un total de cent noranta-quatre actes de violència, quantitat i, per tant, model de conducta antisocial que ha estat criticat per associacions de psiquiatres i grups de ciutadans de diversos països.

En conseqüència, l'objectiu d'aquesta Proposició no de Llei que presenta Esquerra Republicana de Catalunya és el de fer possible que el Govern continuï vetllant, amb més intensitat encara, perquè, a través dels mitjans de comunicació de masses —la ràdio, la televisió, la premsa, el cinema...— no es transmetin missatges de qualsevol tipus, adreçats sobretot a la joventut, que siguin en realitat estímuls cap a conductes agressives, violentes o consumistes, que els indueixin a la drogaaddicció de qualsevol mena i, fins i tot, a posar fi a determinades actituds racistes que, en ocasions, apareixen a les nostres pantalles, de manera que, així, es pugui evitar també el sensacionalisme de les notícies de caràcter antisocial i, en canvi, es passin a valorar d'una manera remarcable aquelles conductes que, de veritat, puguin resultar un servei a la comunitat, a favor de la pau, el conreu de les arts, la ciència i la investigació.

És, doncs, amb aquest ànim que presentem aquesta Proposició no de Llei, convençuts que pot trobar l'acord de la resta de forces parlamentàries.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod-Rovira. A aquesta Proposició no de Llei, hi ha presentada una esmena. En nom del Grup de Convergència i Unió, el senyor Padilla té la paraula.

El Sr. PADILLA: Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, aprofitaré també —si el senyor President m'ho permet, ja que tinc la paraula— per explicar quin és el nostre posicionament davant d'aquesta Proposició no de Llei.

En primer lloc, voldria anunciar el nostre vot favorable a aquesta Proposició, presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana, tant si ens accepta l'esmena com si no.

La Proposició insta el Govern de la Generalitat a continuar vetllant per un tractament informatiu, per part dels mitjans de comunicació, que pensi en la formació dels nens i dels adolescents. Pensem, en aquest sentit, que qualsevol recordatori dirigit a les institucions és, en principi, bo, i és per això que nosaltres també podem dir que aquest text és del nostre gust, ja que reconeix la tasca feta fins ara per la Generalitat —sobretot, quan diu que «ha de continuar vetllant...»—, al mateix temps que explica el sentit en què s'ha de moure el Govern per tal de protegir la infància i la joventut de missatges perniciosos per a la seva formació. Fins a aquí, doncs, la nostra explicació del perquè votarem favorablement aquesta Proposició no de Llei.

Quant a l'esmena, el motiu de presentar-la ha estat situar la Proposició en un marc més ampli, citant les fonts que, al nostre entendre, més poden guiar el sentit del text proposat. Així, la

Resolució 37/I del Parlament de Catalunya, sobre els Drets de la Infància, ja assenyala, en el seu punt 1, el principi següent: «La protecció de la infància s'ha de fonamentar en els principis de la llibertat i la dignitat de l'infant i en el respecte als seus senyals d'identitat i característiques individuals i col·lectives.» I la Convenció sobre els Drets de l'Infant, adoptada per l'Assemblea General de les Nacions Unides el 20 de novembre de 1989, en el seu article 17, reconeix la importància de la funció dels mitjans de comunicació, i demana als Estats membres que vetllin perquè l'infant tingui accés a informacions i materials informatius procedents de diverses fonts nacionals i internacionals, especialment les que tenen per finalitat promoure el seu benestar social, espiritual i moral, i la seva salut física i mental.

Com es pot comprovar, no solament pel contingut d'aquests dos articles, sinó pel sentit que inspiren tant la Resolució 37/I del Parlament de Catalunya com la Convenció de les Nacions Unides sobre els Drets de l'Infant, no hi ha cap contradicció entre aquests dos textos i la Proposició no de Llei que presenta l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana.

És per tot això que nosaltres demanem l'acceptació d'aquesta esmena, i, com he dit, votarem, tant si ens l'accepta com no, la Proposició no de Llei que ens presenta l'Agrupació d'Esquerra Republicana.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Padilla. Ara, poden dir el seu punt de vista i la seva posició la resta dels grups. L'Agrupació parlamentària del CDS és absent; del Grup Popular, no hi ha cap diputat; pel Grup Mixt, el senyor Marçal Casanovas té la paraula.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President. A nosaltres, els diputats d'Esquerra Catalana, ens preocupa fortament la situació de violència que s'observa moltes vegades en els mitjans de comunicació. Anunciem que votarem favorablement aquesta Proposició no de Llei, però ens hauria agradat més una altra redacció, una altra redacció que no fos tan efèria, perquè això que «no es transmetin missatges, ni explícits ni subliminars...», és molt difícil de dir on comença aquesta subliminació. Per tant, ens hauria agradat més que diguéssim, la Proposició no de Llei, que «tendeixin a evitar espectacles i missatges que tendeixin a enaltir la violència».

Però, evidentment, això són punts menors. Nosaltres no hem cregut que fos ni el cas de fer una esmena. També voldria dir, d'altra banda, que, si s'admetés l'esmena proposada per Convergència i Unió, si no es modifica aquesta esmena, nosaltres no votaríem favorablement la Proposició no de Llei, perquè això de dir «continuarà vetllant...» trobem que no ve al cas, perquè si ja vetllés per l'assumpte, no caldria fer aquesta Proposició no de Llei. Si nosaltres diguéssim: «continuarà vetllant amb major eficàcia...», això, ho podríem admetre, però dir: «continuarà vetllant que això no passi...», quan està passant, no creiem que es pugui votar d'aquesta manera.

Nosaltres, per concretar, diem que votarem la Proposició no de Llei tal com està —malgrat que hi hauríem fet algun petit retoc—, però que no admetrem votar la Proposició no de Llei si s'admet l'esmena.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Casanovas. Ara, pot dir la seva posició el senyor Ignasi Riera, en nom d'Iniciativa per Catalunya.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí, gràcies, senyor President. Per anunciar que Iniciativa per Catalunya hi votarà a favor, i per indicar que, fa ben pocs dies, en una Comissió de Política Social —i alguns diputats d'aquí..., si bé ho recordo la senyora Bruguera també és de la Comissió de Política Social—, parlant sobre els drets dels infants, vam aprovar una Proposició molt semblant a aquesta, que es referia sempre al dictamen sobre els maltractaments infligits als infants, en la qual hi havia una referència explícita als mitjans de comunicació i al mal que els mitjans de comunicació poden fer a aquests drets dels infants.

Em sembla més important el plantejament que es fa aquí, perquè en el moment que a molts països el puritanisme, pel que fa al tema del sexe, considera només delictiu allò que és mostrar una certa activitat sexual a través dels mitjans de comunicació, aquí s'explica que hi ha moltes altres causes —entre elles, la violència i la inducció a la drogaaddicció— molt més perilloses per a la conducta dels infants. Per totes aquestes raons, Iniciativa per Catalunya votarà a favor d'aquesta Proposició.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Riera. Ara, pel Grup Socialista, el senyor Manuel Nadal.

El Sr. MANUEL NADAL: Sí, anunciar que el Grup Socialista s'abstindrà de votar aquesta Proposició no de Llei, perquè, tal com ha explicat el Diputat d'Esquerra Catalana, si el que diu aquesta Proposició no de Llei —que és exactament el que està escrit— és: «Instar el Govern a continuar vetllant...», voldria dir que ja s'està fent, aquesta funció, i, per tant, no seria necessària aquesta Proposició no de Llei, perquè això voldria dir que el Govern, potser, a la manera d'entendre dels que fan la Proposició no de Llei, ja fa la funció que els estan encomanant que faci, i, per tant, no seria necessari instar el Govern a fer una cosa que ja fa, que és l'argument que tradicionalment els diputats de la majoria ens anuncien per no votar les proposicions no de llei dels altres grups, quan diuen: «No, és que ja ho fem...». Per tant, com que ja ho estan fent, segons aquesta Proposició no de Llei, no els hauríem d'insistir en aquest tema.

Però és que, a part d'això, hi ha motius, jo diria, més profunds per abstenir-nos, que són els següents: nosaltres creiem que aquesta funció no correspon al Govern, és a dir, no volem un govern policia que controli els missatges dels mitjans de comunicació, tant orals com escrits com de tipus visual, amb missatges adreçats a nens i adolescents —aquí estàvem fent referència, tothom, als nens i prou, però la Proposició no de Llei fa referència als nens i als adolescents. Nosaltres entenem que aquesta seria una funció, si de cas, encarregada a autoritats independents, com existeix en altres comunitats del món; per tant, no creiem que aquesta sigui una missió encomanada al Govern. I els fets ocorreguts aquests darrers dies, amb documents que han aparegut sobre taules de consells executius de manera estranya, ens fan insistir sobre la no-conveniència de votar aquesta Proposició no de Llei, perquè, en aquests moments, nosaltres creiem que aquest tema de possibles controls dels mitjans de comunicació, no és un tema que ha d'estar en mans del Govern, sinó que seria un tema a debatre per la societat i, si de cas, a encarregar a autoritats independents.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Nadal. Ara, el representant de l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, el senyor Carod-Rovira, dirà la seva opinió sobre l'esmena del Grup de Convergència i Unió. Té la paraula.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Sí, senyor President, moltes gràcies. Nosaltres, després de sentir la intervenció del representant de Convergència i Unió en aquesta qüestió, hem tingut, per uns moments, aquella exòtica i sana vocació —després de sentir que votaria que sí a la nostra Proposició, tant si acceptàvem l'esmena com si no—, per un moment, de debilitat parlamentària, de dir: «doncs, ens agradaria de tenir el plaer de rebutjar una esmena de la majoria...»; el que passa és que entenem que l'aspecte que presenta Convergència i Unió en aquest cas amplia el significat de la nostra proposta, en la mesura que, com bé ha dit el seu Portaveu, l'emmarca en un context legal, tant nacional com un context de referència molt més ampli.

Nosaltres, doncs, admetrem aquesta esmena i agraïm, en tot cas, a Convergència i Unió que hagi volgut manifestar la seva voluntat de millora en aquest tema, a través del procediment que el Reglament ja preveu, que és l'ús de les esmenes i no pas un altre procediment, i, en tot cas, sí que ens agradaria que aquest «continuar vetllant...» del Govern comportés que fos un «continuar vetllant amb més intensitat...», no fos cas que, enmig de tanta vetlla, potser el Govern s'adormís. Això no és pas el que nosaltres voldríem, i aquest és el caràcter de la nostra Proposició.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod-Rovira. Llavors, ara ja podem passar a la votació. S'entén que el text que anem a votar és el text on hi ha inclosa, íntegra, l'esmena, en un moment que separa el text original. Per tant, aquí no hi ha cap modificació, o sigui, només la inclusió d'això.

Faig avinent que la votació que farem, la farem amb el text original. El servei lingüístic no ens ha enviat les modificacions, i per això, doncs, votem amb cautela, des del punt de vista de normalització, perquè podria ser que en aquest paper hi hagués tantes errades com en les del filmet infantil que s'esmentava abans. Per tant, votarem allò i després ja farem una consulta, quan ens donin el resultat final, per veure si no hi ha absolutament cap modificació substancial i només són lingüístiques.

D'acord?

Les senyores i els senyors diputats que estiguin a favor de la Proposició no de Llei amb l'esmena inclosa, que aixequin el braç.

Els que estiguin en contra?

El que s'abstinguin?

Aquesta aquesta Proposició no de Llei ha estat aprovada (*Pausa.*) per 18 vots afirmatius... (*Pausa.*), 18 i 5 abstencions; 18 vots afirmatius i 5 abstencions.

Passem al segon punt, que és debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Millora de la Qualitat de l'Ensenyament Públic a les Comarques Gironines, presentada pel Diputat senyor Joaquim Nadal, juntament amb altres quatre diputats del Grup Socialista.

Per defensar aquesta Proposició no de Llei, té la paraula el senyor Manuel Nadal.

Proposició no de Llei sobre la Millora de la Qualitat de l'Ensenyament Públic a les Comarques Gironines

MANUEL NADAL: Bé, aquesta és una proposició no de llei d'aquelles que molt sovint discutim una mica fora de temps,

perquè aquesta Proposició no de Llei va ser presentada, evidentment, en període potser de vacances parlamentàries, però amb l'objectiu que pogués ser discutida abans de l'inici de curs, que era una mica la preocupació dels diputats signants, de procurar que l'inici de curs a les comarques gironines respongués a uns mínims de qualitat que en aquells moments no es garantien.

Hi havia hagut un informe de la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya, a les comarques gironines, en el qual explicava que aquestes comarques tenien una situació, diríem, de massificació superior a la resta de les comarques catalanes. Aquesta massificació se centrava sobretot en les àrees urbanes, de manera que entre les vint-i-quatre poblacions catalanes més massificades n'hi havia dotze de les comarques gironines; és a dir, moltes poblacions de les comarques gironines, d'un nombre de població intermèdia, doncs, tenen un nombre d'alumnes per aula superior al que hi ha en altres centres escolars de Catalunya i tenen menys professors, diguem-ne, per dedicar a l'ensenyament en aquests centres, per alumne, que en altres zones de Catalunya. Ens sembla que aquest era un principi d'igualtat, d'equitat, que era necessari reclamar per a les comarques gironines.

Un altre tema que ens preocupava era el tema de les escoles rurals. Vostès saben que les escoles rurals fan la funció d'escola unitària —si en volen dir així—, és a dir, que es fan tots els cursos del que encara és l'Ensenyament General Bàsic, i hi ha un, dos, tres, professors pel que serien vuit cursos. De manera que nosaltres creiem que les escoles rurals són necessàries, però és necessari que quan tinguin un nombre mínim d'alumnes, que nosaltres xifràvem, doncs, en més de divuit alumnes, o de dotze a divuit, s'intentessin desdoblar aquestes aules de les escoles rurals, perquè això ens semblava que era una necessitat per al bon funcionament d'aquelles.

Aquí faig una crida a un problema que va apareixent, que és la necessitat de tenir mestres de suport en aquestes escoles; mestres de suport que algunes tenen a través dels equips, doncs, pedagògics, que funcionen a nivell comarcal, però, en aquests moments, hi ha una necessitat cada vegada més creixent, que és l'atenció a les poblacions estrangeres immigrades, fonamentalment poblacions àrabs, poblacions de raça negra i, fins i tot, poblacions estrangeres, doncs, de l'Europa occidental, alemanys, etcètera, que en moltes poblacions de la Costa Brava, de les zones pròximes a la Costa Brava, són allà, desconeixen l'idioma, s'incorporen en una escola catalana i tenen dificultats per seguir el bon funcionament d'aquella escola i, alhora, provoquen un retard a la resta dels alumnes. Per tant, la necessitat que aquestes escoles rurals i escoles de poblacions pròximes a la costa puguin tenir, doncs, aquesta dotació de professors especialitzats que ajudin a la incorporació de poblacions estrangeres —occidentals o no occidentals—, al bon funcionament normal de l'Escola.

Un altre problema que es plantejava en aquell moment era que el Govern de la Generalitat volia suprimir el funcionament d'unes determinades escoles rurals; és a dir, poblacions petites, on hi havia un nombre molt petit d'alumnes, doncs, de l'ordre de cinc a deu alumnes, que volien ser suprimides, i que nosaltres defensàvem que no fossin suprimides perquè entenem que l'escola, en un poble, és un senyal de vida, d'activitat, d'existència del poble —l'escola, la parròquia, etcètera. En el moment que es fa desaparèixer l'escola, es fa desaparèixer la parròquia,

aquest poble està condemnat a morir, i a nosaltres ens semblava que havíem de fer un esforç perquè aquests pobles continuessin existint.

Un altre problema que es plantejava era l'entrada en funcionament de l'educació pre-escolar a partir dels 3 anys, que nosaltres enteníem que, tal com s'havia planificat, provocaria greus problemes de funcionament a les escoles; és a dir, s'incorporaven normalment els alumnes de tres anys en els centres escolars sense adaptacions, doncs, ni en els serveis, ni en els lavabos, ni en les aules, ni en els menjadors, i provocaven una complicació més en el bon funcionament d'aquestes escoles rurals, perquè l'educació pre-escolar, fonamentalment, s'ha posat en marxa en poblacions rurals.

Per tant, tot aquest conjunt de coses ens feia reclamar als socialistes, als diputats socialistes de les comarques gironines, un seguit de mesures que evidentment ara, segurament, estan ja fora de temps, però que continuen essent necessàries perquè, si no aquest any l'any que ve, ens hi trobarem igualment. Per desfer el problema, diguem, de desigualtat de les comarques gironines amb menys dotació de professors, es demanava que s'incrementés de 100 el nombre de professors a les escoles públiques de les comarques gironines.

En segon lloc, pel tema que plantejàvem de les escoles rurals, dèiem que en cas que hi hagués de dotze a divuit alumnes, les escoles rurals es desdoblessin, tinguessin un mestre més. Demanàvem, també, la implantació de més mestres de suport i mestres especialistes en aquestes zones rurals, i la creació de zones, és a dir, que aquests mestres no estiguessin adscrits a una sola escola, sinó que ho fossin en un àrea determinada.

Finalment, també manifestàvem el nostre desacord amb la proposta de tancament d'escoles de determinades poblacions, i, com a últim punt, demanàvem que la posada en marxa dels centres, doncs, o la incorporació d'alumnes de pre-escolar de 3 anys a les escoles, es fes de manera diferent a la que s'havia plantejat. Com que aquests punts estaven previstos per a l'inici de curs, i sembla que ara potser estan fora de temps, el més normal seria que nosaltres retiréssim aquesta Proposició no de Llei; però, com que aquests problemes que tenim avui els tindrem al començament del curs que ve, nosaltres continuem mantenint la Proposició no de Llei perquè sigui debatuda i votada.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Manuel Nadal. Abans de donar la..., no hi ha cap esmena i, per tant, hi haurà el posicionament dels grups, però jo voldria fer avinent que aquesta Proposició va ser presentada el 24 de juliol de 1990, en ple període parlamentari, i el tràmit s'inicià el 7 de setembre i les esmenes es van acabar el 26 d'octubre, per això, per salvar l'honor dels meus companys de Mesa, doncs, que quedi clar.

Llavors ara pot prendre la paraula... El CDS no hi és; el senyor Carod-Rovira no en té necessitat; el Grup Popular no hi és...; el Grup Mixt...

El Sr. CAROD-ROVIRA: Senyor President...

El Sr. PRESIDENT: El senyor Marçal Casanovas...

El Sr. CAROD-ROVIRA: Senyor President, si m'ho permet, potser l'expressió de la Presidència no ha estat, en aquests moments, probablement, des del punt de vista filològic, la més afortunada. No és ben bé que no en tingui necessitat, sinó que «renuncia a la possibilitat de fer-ne ús».

El Sr. PRESIDENT: No, no, perdoni; no en té necessitat intel·lectual, volia dir, eh? És a dir que...

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President. Jo no és que en tingui pas una necessitat peremptòria, però vaja!, exposaré el meu punt de vista.

No afegiré gaire cosa més al que ha dit el senyor Nadal; ell s'hi ha estès, el senyor Manuel Nadal s'hi ha estès bastant àmpliament. Només remarcar que aquesta Proposició no de Llei és fruit d'unes conclusions que va prendre la Federació d'Associacions de Pares d'Alumnes de Catalunya en una reunió que va tenir lloc a les terres gironines. Aquesta gent ho va debatre, ho va analitzar i va arribar a aquestes conclusions, pràcticament, tal com es diu en l'exposició de motius que dona pràcticament pas a aquesta Proposició no de Llei.

Per tant, nosaltres no hi afegirem res més; l'única cosa que sí que lamentem —i no ho atribuïm a una falta de la Mesa d'aquesta Comissió, però sí a la forma de treballar el Parlament— és que una cosa que es presenta pel juliol i es veu pel novembre, evidentment, no és una cosa que vagi molt ràpidament; però, ja ho sabem, són els tràmits de la casa, la manera de fer i amb això, en aquest moment, aquí no hi podem fer res, però nosaltres considerem que aquesta Proposició no de Llei continua essent vàlida i, per tant, hi votarem favorablement.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Marçal Casanovas. El senyor Ignasi Riera, d'Iniciativa per Catalunya.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Gràcies, senyor President. El nostre Grup va poder rebre també els representants de FAPAC i ens va ser presentat aquest informe, que ha donat lloc a aquesta Proposició no de Llei. A nosaltres ens sembla enormement coherent que hagin estat diputats que coneixen molt més en directe la situació al·ludida en la Proposició no de Llei, els que hagin presentat aquesta Proposició. Per tant, els felicitem i els anunciem ja des d'ara el nostre vot favorable.

Voldrem comentar només un parell de qüestions. En primer lloc que em penso que és important que la Cambra recordi que hi ha molt sovint tòpics sobre Catalunya que no són del tot exactes. Jo recordo que quan amb el professor Modest Prats formàvem part d'una comissió d'assessorament del Govern de la Generalitat en matèria lingüística, ell ens deia sempre, diu: «Quan parlem de situacions de normalització lingüística, pendent de normalització, parlem només del Baix Llobregat, o parlem només de zones de la conurbació urbana de Barcelona —diu— i no parlem de situacions gironines molt diferents, però que, a vegades, requereixen també un tractament específic important.» Per exemple, la referència que feia el senyor Nadal a la situació d'escoles de grups d'estrangers, tant de grups d'estrangers de situació social deficitària, com de grups estrangers amb situació laboral més afortunada, diguem-ne, tenen problemes també d'adaptació i de normalització lingüística.

El nostre suport, en aquest cas concret, ve, per tant, per un acord tant en l'informe com en el text de la Proposició no de Llei, i sobretot perquè va en el camí de millorar la qualitat de l'ensenyament públic a una part de Catalunya, en aquest cas a les comarques gironines. L'única cosa que diem, una vegada més en aquesta Cambra, és que ens sembla que el circumloqui de comarques gironines és cada vegada més perillós, com el de les comarques tarragonines —és una manera d'obviar les províncies, sense fer-ho—, i que, per tant, en les ocasions en què hem tingut l'agilitat de presentar esmenes, sempre hem presentat esmenes sobre aquest tipus de denominacions genèriques de «comarques gironines», «barcelonines» o «tarragonines», perquè o

és diu «províncies», o es diu «circumscripcions electorals», o és diu de quines comarques es parla.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ignasi Riera. Ara, pel Grup de Convergència i Unió, el senyor Jaume Jané.

El Sr. JANÉ: Gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, crec que s'ha afirmat, entre ratlles, que la preocupació més constant que hem d'anar tenint els diputats —i amb això crec que és bo elogiar els companys de les terres gironines per la seva preocupació en aquest aspecte—, una de les preocupacions més importants que hem de tenir els diputats és cuidar el nostre territori; en definitiva, tots som representants del poble, i el poble s'està concretant contínuament amb problemàtiques.

La preocupació del Departament d'Ensenyament també hi és, i el coneixement d'aquest estudi de la Federació d'APA d'aquestes comarques, lògicament, en el Departament d'Ensenyament també se'n va tenir i no només notícia. Aleshores, estem parlant d'una Proposició no de Llei presentada a la Cambra en un període de vacances, que, en definitiva, el Reglament només hauria permès potser despatxar aquesta qüestió convocant la Diputació Permanent —la qual cosa tampoc, potser, no és de la transcendència per ser convocada la Diputació Permanent— i, lògicament, el Departament d'Ensenyament va posar de comú acord amb els serveis d'inspecció i tot l'aparell administratiu de posar en marxa el curs, va posar en marxa la preparació —i avui està funcionant així— del curs actual.

Per a la tranquil·litat de tots plegats, i, a vegada, per a intranquil·litat de tots plegats, cal dir que pel que fa a escoles rurals el que sí que es va notant cada vegada més en determinats indrets de Catalunya és una disminució demogràfica, per no dir a tot Catalunya. Només hi ha quinze poblacions d'escoles rurals, entre dotze i divuit anys, que tenen un sol mestre, que, en totes, hi ha hagut una disminució notable de població, notable pel que estem parlant; notable no pas en quantitat, sinó en relativitat, perquè es parla d'una disminució que passa de setze alumnes a catorze. El cas més notable és el cas de la Fonteta de Forallac, que el curs 88-89 tenien 25 alumnes i l'actual només tenen 14 alumnes.

El que sí que hi ha hagut és una preocupació des de l'inici —les senyores i els senyors diputats ho recordaran—, per part del Departament d'Ensenyament, per part del Govern de la Generalitat, per part, també, del nostre Grup, que li donem suport, de recuperar aquest valor de les escoles rurals, aquest valor de la territorialitat de l'educació del nen. Nosaltres creiem, i tots vostès suposo que hi estaran d'acord, que un infant només pot créixer harmònicament i progressivament si s'incardina de veritat en el seu espai i en el seu temps. I per això d'una situació d'haver tancat moltíssimes de les escoles rurals, s'ha passat a una situació d'atendre, allà on és possible, cada infant en les seves primeres edats, en la seva primera etapa d'escolarització, en el seu mateix poble.

Després, quant a la preocupació de la massificació, cal dir que aquesta reducció demogràfica d'alumnes no s'ha traduït en reduccions proporcionals en el nombre d'unitats i, a més a més, que el nombre d'especialitats no s'ha reduït, sinó que ha augmentat. En conseqüència, han baixat les *ratio* alumne/unitat i alumne/professor.

Per no cansar els il·lustres membres d'aquesta Comissió, cal dir que, en un conjunt de diferents escoles, en el curs 88-89, s'agrupaven 52.350 alumnes, i en el curs actual hi ha 49.334

alumnes. Les unitats fa dos cursos eren de 2.007, i actualment són de 1.998. En canvi, el nombre d'especialistes fa dos cursos era de 277, i actualment és de 387. I la *ratio* alumne/unitat en funcionament fa dos cursos era de 26,08 i actualment és de 24,79. I estic parlant de tot el conjunt de l'educació pre-escolar i de l'Educació General Bàsica. I que la proporció, la *ratio*, per tant, alumne/professor, fa dos cursos era de 22,92, i actualment és de 20,68.

Quant als alumnes atesos en escoles públiques d'aquestes comarques en edat de tres, el que en diem el parvulari de tres anys, el parvulari de quatre anys, només hi ha una sola escola, concretament el Centre Públic Silvestre Santaló, de la població de Salt, en què l'oferta de places escolars per a parvulari de tres anys és de 20 alumnes —com a tot arreu— i és l'única població on es cobreix la totalitat d'aquesta oferta de 20 alumnes; a totes les altres queda per sota de l'oferta.

No voldria cansar amb més xifres; les estadístiques actuals..., no les estadístiques, sinó les concrecions actuals de la matriculació d'aquests centres estan a l'abast de tots i cada un dels diputats d'aquesta Cambra. El Departament d'Ensenyament, com tots els altres, té l'obligació d'informar els diputats, i de ben segur que, amb tot això, només voldria, amb les xifres que he citat, deixar dita la preocupació primera del Departament d'Ensenyament d'anar aixecant cada vegada més el nivell de la qualitat de l'ensenyament en els centres públics, i que no fa pas massa dies, en aquesta mateixa Comissió, l'Honorable Conseller d'Ensenyament, el doctor Laporte, en una de les seves darreres compareixences, ens va manifestar el compromís de la Conselleria que, a través del diàleg i el treball amb tots i cada un dels ajuntaments de Catalunya, s'anirien completant les dades reals del mapa escolar perquè fossin una autèntica penyor, aquesta realitat de totes i cada una de les poblacions, d'una bona posada en marxa de la nova reforma que tots i cadascú de nosaltres estem esperant.

És per tot això que el nostre Grup, tenint en compte, també, aquesta diferència de temps amb què s'ha produït la presentació del «despatxament» d'aquesta Proposició no de Llei, no hi podem donar suport, entenent molt bé la preocupació dels diputats de les comarques gironines i els seus companys.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Jané. Aleshores, ja podem procedir a la votació.

Les senyores i senyors diputats que estiguin a favor de la Proposició no de Llei, que aixequin el braç.

Els que hi estiguin en contra?

Els que s'abstinguin?

Aquesta Proposició no de Llei ha estat rebutjada per 13 vots en contra i 7 vots a favor.

S'entén que també hem votat el text que no està normalitat.

Passem ara a la tercera proposició no de Llei: debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Institut Ramon Llull, presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya. Per defensar la Proposició no de Llei, el senyor Carod-Rovira.

Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Institut Ramon Llull

El Sr. CAROD-ROVIRA: Moltes gràcies, senyor President. Senyores i senyors diputats, seria absolutament balder de fer in-

cidir en aquesta Comissió de Política Cultural la presència d'algunes de les característiques més remarcables de la cultura nacional al llarg dels segles.

El cert és que la riquesa, la diversitat i el gruix que significa aquesta cultura nacional dins del conjunt del que és patrimoni cultural de tota la humanitat, necessita, en aquests moments, probablement, més que no pas en altres períodes de la nostra història, una protecció institucional adequada, una protecció d'aquest patrimoni en un context mundial que és definit per l'intercanvi de les cultures, motiu pel qual es fa imprescindible, no només la potenciació de la cultura i la llengua nacionals a l'interior de la societat i de l'àmbit territorial que té aquesta cultura i aquesta llengua com a pròpies, sinó també la necessària projecció exterior d'aquesta llengua i d'aquesta cultura.

Altres cultures europees, en uns casos d'un àmbit superior a l'actual pes demogràfic d'onze milions d'habitants del nostre domini lingüístic, compten de temps ençà amb un seguit de plataformes institucionals que serveixen per a la seva corresponent projecció internacional: el Goethe Institut, a Alemanya; el British Council, al Regne Unit; la Societ  Dante, d'Itàlia; l'Alliance francesa, i més recentment, l'Institut Cervantes, d'Espanya.

 s evident que la necessitat de projectar a l'exterior aquesta cultura és avui motivada per diversos factors. D'una banda, per l'interès creixent per la llengua i la cultura catalanes per part d'universitats estrangeres i per catalanòfils i investigadors d'arreu del món, com s'ha pogut comprovar recentment de València estant, amb motiu dels cinc-cents aniversari del *Tirant lo Blanc*.

Per altra part, el nombre constant de milions de turistes europeus que cada any visiten els territoris de llengua catalana; també l'atracció que desvetlla la capital de Catalunya en la perspectiva dels Jocs Olímpics del 1992, i també, un factor que massa sovint oblidem, però al qual, degudament, la Comiss  Primera d'aquest Parlament va retre el seu reconeixement fa només dos dies: la importància de les comunitats catalanes que viuen a l'exterior del país, sobretot a Europa i a Am rica; comunitats que no es poden beneficiar de manera directa del procés de normalització que es realitza aquí.

Per tot aquest seguit de motius, Esquerra Republicana presenta aquesta Proposició no de Llei, conven ts que cal crear el marc adient per a l'adequada projecc  exterior de la cultura catalana i de la seva llengua, recollint simplement les experiències enormement positives d'altres cultures germanes europees.

En aquest sentit, doncs, creiem que al llarg d'aquesta legislatura fóra de la màxima conveniència que el Govern de la Generalitat presentés un projecte de Llei de creació de l'Institut Ramon Llull per a la projecc  internacional de la llengua i de la cultura catalanes, que cerqu s, evidentment, el concurs de les altres administracions de l' rea lingüística catalana, i que donés compliment aix  a aquell Tractat d'Unió que, a proposta d'Esquerra Republicana, va ser aprovat per aquesta mateixa Comiss  de Política Cultural, i no sols de les altres administracions de l' rea lingüística catalana, sinó també amb la col laboraci  de les institucions acadèmiques i universitàries i l'aportació d'aquelles persones i entitats, que són moltes, que des de fa temps treballen en aquest àmbit.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod-Rovira. Hi ha presentada una esmena del Grup de Convergència i Unió. Per defensar-la, el senyor Montalat.

El Sr. MONTALAT: Gràcies, senyor President. Em plau manifestar, en nom del meu Grup, Convergència i Unió, que compartim l'esperit de la Proposició no de Llei presentada per l'Agrupació d'Esquerra Republicana de Catalunya, i coincidim plenament amb l'opinió que és convenient dedicar una atenció molt important a la projecc  internacional de la nostra llengua i de la nostra cultura.

Per tant, el nostre Grup considera que el que cal és aprofundir-hi al màxim per la via dels fets, més que no pas per les declaracions formals. Conseq ents amb aquesta línia d'actuació, cal tenir present que el nostre Govern, des de fa temps, ja està tirant endavant aquesta tasca de projecc  exterior de la llengua i la cultura catalanes, i per cert, amb bons resultats. Cal destacar els importants esforços que hi dedica el Departament de Cultura de la Generalitat, juntament amb altres departaments —la mateixa Direcció General de Política Lingüística..., tant se val— en aspectes ben diversos, que inclouen, per exemple, exposicions, promocions artístiques i literàries, l'ensenyament del català a les universitats de fora de l'àmbit territorial de Catalunya, o bé les accions destinades a la informació dels turistes sobre la realitat lingüística i cultural, realitzada pels Departaments de Cultura i de Comerç, Consum i Turisme.

Al mateix temps, és bo recordar que, en el si de la Generalitat, existeix la Comiss  Mixta de Promoció d'Ensenyament del Català a les Universitats Estrangeres, integrada per representants dels Departaments d'Ensenyament i de Cultura i de la Universitat de Barcelona, així com també de l'Aut noma. Aquesta Comiss  fa un seguiment dels cursos de català que es duen a terme arreu del món, i  s oportú remarcar que el nombre d'aquests centres s'ha incrementat de forma espectacular des de la creació de l'esmentada Comiss  Mixta, àdhuc dóna suport econòmic a la creació de noves places de professors de català a l'exterior i, naturalment, ajuda pedag gica i didàctica al professorat a l'estranger.

Últimament, aquest seguit d'actuacions s'ha vist complementat per la recent creació del certificat internacional de català, amb l'objectiu de disposar d'un sistema homogeni i tècnica-ment rigorós per a l'acreditació dels coneixements de català adquirits en cursos seguits a l'exterior, que ja ha tingut una primera convocatòria en quatre ciutats europees i amb cent trenta persones inscrites, i que l'any que ve tindrà una segona convocatòria, ampliada a deu ciutats d'Europa i Am rica del Sud.

Per altra banda, les accions coincidents del Parlament Balear i del Parlament de Catalunya a fi de promoure el reconeixement del Català per part de les institucions europees, reforcen aquesta tasca de promoció exterior de la nostra llengua, i que, per cert, creiem que ben aviat serà confirmada amb la plena incorporació del català a la Comunitat Econ mica Europea.

Per totes aquestes raons, Convergència i Unió ha presentat l'esmena que estem substanciant, ja que considerem que la política més adequada és la de seguir potenciant les actuacions que està fent el nostre Govern. No veiem la necessitat de crear l'Institut Ramon Llull, que ens proposa Esquerra Republicana, ni cap altra plataforma similar per aconseguir els mateixos objectius.

Entenem que, ara com ara, si es pretén aconseguir una acció coordinada amb les altres administracions de l' rea lingüística catalana, podria tenir conseqüències negatives fins i tot. No cal

insistir que és probable que aquesta via fos vista com a clarament unilateral, i que, en aquest marc, la posició d'extrema cautela que, en matèria lingüística, adopten algunes administracions, podria ser incrementada fins al punt de posar en perill la continuïtat de col·laboracions ja existents, com la presència conjunta en fires internacionals de llengua o els procediments de coordinació en matèria de llenguatge administratiu i la concreció dels contactes ja iniciats, com els relatius a l'homologació de certificats de les respectives juntes avaluadores del català.

Ens consta que les possibilitats de col·laboració amb les altres administracions de l'àrea lingüística comuna, presenten moltes dificultats, incloent-hi, lògicament, els aspectes de projecció exterior, si bé no perdem l'esperança que les condicions polítiques facin que en el futur aquest marc de col·laboració pugui ser més ambiciós. Per la nostra part, continuarem cercant acords concrets.

Per acabar, voldria afegir simplement que la participació de les nostres universitats en el si de la Comissió Mixta que abans esmentava, és una prova fefaent de la voluntat de col·laboració de la Generalitat amb les institucions acadèmiques i universitàries, i que coincideix, en essència, amb el que propugnava el portaveu parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya en la seva Proposició no de Llei.

És per tot això, per tots aquests arguments que he intentat explicitar, que el meu Grup espera obtenir dels altres grups representats en el si d'aquesta Cambra el seu vot favorable a la nostra esmena.

Gràcies, senyor President; gràcies, senyores i senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Gràcies, senyor Montalat. Ara pot dir la seva posició el representant del CDS. No? Esquerra Republicana de Catalunya és el que ha presentat... El Grup Mixt! El senyor Marçal Casanovas.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President. Bé, nosaltres ens trobem aquí en un dilema, sobretot des del punt dels diputats d'Esquerra Catalana, que nosaltres som escèptics —al·lèrgics, podria dir— a la creació de més instituts a Catalunya. I, si bé som conscients que cal potenciar i refermar la presència del català i de la cultura catalana, a Europa sobretot i al món en general, no creiem que a través d'un institut de nova creació —una altra cosa més— ho puguem obtenir. Per un costat, malgrat les explicacions que aquí ens ha donat el representant de Convergència i Unió, creiem insuficient el que es fa, altament insuficient, el que es fa per promoure la llengua a l'exterior: generalment són unes accions fetes amb tota bona voluntat, jo diria, però amb una incidència mínima. Aquesta no és la mesura adequada per fer-ho, però tampoc creiem que la mesura adequada per fer-ho sigui, simplement, la creació d'un nou institut. Ja hem vist el resultat que dona, per exemple, la creació d'instituts com l'Institut d'Estudis Mediterranis, amb una activitat mínima, migrada i que no sé si compensa —crec que no— l'esforç que fa l'Administració en dotar d'una burocràcia aquest Institut.

Potser la sortida fóra la potenciació de l'Institut d'Estudis Catalans, treure'l de l'estat semisoporífer en el qual està treballant, i que, en el marc d'aquest Institut d'Estudis Catalans, es creés una secció d'impuls a l'exterior de la cultura catalana. Potser això fóra una sortida, sense la necessitat d'ampliar la burocràcia a l'Administració i la complicació a la nostra Administració, l'Administració catalana.

Per tot això que he dit, nosaltres ens abstindrem en la votació d'aquesta Proposició no de Llei.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Marçal Casanovas. Ara, el senyor Ignasi Riera, d'Iniciativa per Catalunya.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí, moltes gràcies, senyor President. Per expressar, en primer lloc, una certa perplexitat, en el sentit que hi ha el text d'una Proposició no de Llei i una esmena que presenta el Grup de la majoria —amb tot el que això sol significar—, que no acabem de saber si es corresponen; dit d'una altra manera: ens sembla que l'esmena que substituiria el text de la Proposició no de Llei parla d'un seguit de coses molt dignes de ser ateses, però que no tenen lligam amb la Proposició no de Llei, o, almenys, ens costa a nosaltres de veure-hi aquests lligams.

Això ens porta a anunciar que, en el cas que qui té en patrimoni la Proposició no de Llei, el Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, acceptés aquesta esmena, ens abstindríem.

En canvi, si no accepta aquesta esmena, hi votariem a favor, per una raó de coherència: quan el Diputat d'Iniciativa per Catalunya Ramon Espasa —ara, diputat al Parlament de Madrid; abans, diputat al Parlament de Catalunya— va fer l'explicació al Parlament de Madrid, al debat sobre la Llei de creació de l'Institut Cervantes, va dir que el nostre Grup votava a favor però que, alhora, col·laboraria en l'impuls d'una llei paral·lela que plantegés el tema de la projecció exterior de la llengua i de la cultura catalanes al Parlament de Catalunya. La Proposició no de Llei del Grup d'Esquerra Republicana insta el Govern a presentar, durant aquesta legislatura, aquesta Llei; com que nosaltres havíem treballat d'acord amb aquella proposta, en el curs d'aquest mes entrarà, en tot cas, una proposició o un projecte de llei del nostre Grup, que esperem que sigui acceptat a tràmit i que pugui constituir la base d'aquest acord que es demana per part del Govern, i, per tant, votarem a favor d'aquesta Proposició no de Llei.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ignasi Riera. Ara, pel Grup Socialista, el senyor Dalmau, Antoni Dalmau.

El Sr. DALMAU I RIBALTA: Gràcies, senyor President. Nosaltres compartim el contingut de la Proposició no de Llei i l'argumentació amb què l'ha sostinguda el senyor Carod-Rovira, de manera que anunciem ja d'entrada —vagi per endavant— que votarem a favor de la creació de l'Institut que proposa Esquerra Republicana.

De fet, els precedents que esmenta Esquerra Republicana, també s'ha de dir que, contradictòriament, són instituts, plataformes institucionals de caràcter estatal, i, precisament, no es caracteritzen, totes elles, per respectar la diversitat lingüística dintre dels Estats als quals representen aquests instituts a l'estranger. I també es podria recordar que l'existència de l'Institut Cervantes no ha d'entrar, necessàriament, en col·lisió amb la presència necessària de la llengua catalana a l'estranger, perquè els responsables d'aquest Institut Cervantes han dit públicament que acolliran, en les seves delegacions a l'estranger, la presència de totes les llengües de l'Estat espanyol. Però, així i tot, nosaltres pensem que la personalitat de la llengua catalana bé mereix que, amb independència de la seva presència o no en les delegacions de l'Institut Cervantes a l'estranger, tingui també una veu pròpia, una veu específica, un institut propi de la llengua catalana.

També compartim nosaltres la sorpresa pel contingut de l'esmena de Convergència i Unió, ja que realment ens sembla que, més enllà de la vaguetat de la seva formulació o de les bones intencions de la seva formulació, sembla tenir molt poca relació amb la proposta concreta d'Esquerra Republicana, que és un institut molt clar, molt específic, que fa una feina molt determinada, que, evidentment, també està al costat de totes les mesures que el Govern hagi pogut emprendre de presència del català a l'estranger, però que és completament diferent. Potser hauríem entès millor una argumentació que anés en la línia de dir que potser la creació de l'Institut podria tenir, per exemple, dificultats pressupostàries: és evident que per a una comunitat autònoma com Catalunya la creació d'una xarxa realment present en el món d'instituts d'ensenyament del català és un projecte costós, és un projecte car, seria un projecte difícil per la magnitud del nostre pressupost, però suplir-lo per una declaració d'intencions, com la que fa l'esmena de Convergència i Unió, no ho comprenem gaire.

Com que, finalment, per altra banda, és possible que l'Institut fos creat i comencés la seva trajectòria lentament, d'acord amb les possibilitats pressupostàries del Govern, i s'anés implementant a l'estranger a poc a poc, no hi ha contradicció en la creació mateixa de l'Institut i anar fent aquesta ruta, aquesta trajectòria, al ritme de les possibilitats econòmiques del Govern.

De manera, doncs, que —ho repeteixo— compartim no sols el contingut de la Proposició no de Llei, sinó fins i tot l'argumentació feta pel senyor Carod-Rovira, i anuncio que el Grup Socialista votarem a favor de la Proposició.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Dalmau. Ara, el senyor Carod-Rovira pot dir la seva posició sobre l'esmena.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Sí, senyor President. Nosaltres hem escoltat, com sempre, amb la màxima atenció la intervenció del Portaveu de Convergència i Unió en aquest tema, i, efectivament, entenem, compartim com ells la presència del català en fires internacionals i també als actes dedicats als turistes que visitin les terres catalanes —que és part del contingut de la primera esmena de Convergència i Unió—, però és que, ben bé, nosaltres parlàvem d'una cosa una mica diferent: parlàvem d'un element que no contempla com a clau, com a element clau, com a element motor, l'esmena de Convergència i Unió, i és el fet de situar aquestes propostes de projecció —que nosaltres reconeixem que la Generalitat n'ha fet, en fa i confiem que en continuï fent en el futur—, dotant-se d'un organisme, que és l'organisme d'un institut. Nosaltres demanàvem que fos el Govern qui presentés —perquè és a qui correspon i no pas, probablement, a una força, en aquests moments, com la nostra—, presentés un projecte de Llei que contemplés aquesta eina. Aquesta eina no apareix en l'esmena que ens proposa Convergència i Unió.

Estem convençuts —com algú ha dit també— que sobren instituts i centres, però també estem igualment convençuts que en falten d'altres, i l'exemple a què s'ha fet referència, d'un determinat institut, ens hi aboca. Per tant, no podem, sota cap concepte, nosaltres admetre la primera part, el punt número 1 de l'esmena que ens ha sotmès a consideració Convergència i Unió. Aquesta esmena, no la podem admetre en la mesura que està mancada de l'únic element que, al nostre entendre, donaria coherència a aquella progressió a la qual es referia, en l'activi-

tat a fer per aquest possible institut, el representant socialista senyor Dalmau, que era la creació pròpiament de l'institut; és a dir, en certa forma, poder dotar-nos d'unes estructures gairebé de pre-Estat, de normalitat, però, com se'ns deia fa uns dies en aquest Parlament, aquest no és un Parlament d'un Estat sobirà i, òbviament, amb els temps que corren i, probablement, amb la majoria que tenim, no sembla que anem en camí d'arribar-hi mai. I, en conseqüència, només admetríem el segon punt de l'esmena, que és aquell que fa referència a la voluntat de cercar acords amb les altres administracions de llengua i de cultura catalanes.

Per tant, quedaria probablement així: el text de la nostra Proposició no de Llei, per una banda, i el punt segon de l'esmena de Convergència i Unió, que sí que l'admetríem.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod-Rovira. Jo, abans de procedir a la votació, voldria fer una observació, i és la següent: jo no sé quin serà el resultat de la votació, però segons quin sigui el resultat de la votació, el contingut de la Proposició no de Llei no s'adirà amb el títol que en aquest moment hi ha presentat. També voldria dir que aquesta Proposició no de Llei —i això ja entra dintre un altre ordre de coses, que jo assenyalo a aquesta Comissió i a aquest Ple, perquè això sigui traslladat on convingui—, aquesta Proposició no de Llei havia estat presentada amb un altre títol: «Proposició no de Llei sobre la Projecció Exterior de la Cultura Catalana», aquest era el títol de la Proposició no de Llei, i, durant part del tràmit, això, doncs, va anar d'aquesta manera. Això va portar, almenys a aquest President, uns certs problemes, perquè, és clar, no trobava enlloc aquesta Proposició no de Llei, i després resulta que n'havia aparegut una de la creació d'un institut. Jo mirava el títol, no mirava pas el contingut... Jo no sé qui és el facultat per canviar el títol d'una proposició no de llei que es presenta a aquest Parlament i de la qual és, diguem-ne, administrador —no sé com ho ha dit el senyor Ignasi Riera—, o responsable o propietari, de vegades diem, de la proposició no de llei, però a mi em sembla que aquest no és un procedir normal. I, per tant, això s'hauria d'avisar i s'hauria de saber per quin camí podem anar... (*L'I. Sr. Carod-Rovira demana per parlar.*) El senyor Carod-Rovira?

El Sr. CAROD-ROVIRA: Sí, si m'ho permet la Presidència, probablement, després de sentir les opinions dels diversos grups, sí que no deu ser francament agosarat de preveure quin serà el resultat de la votació. Per tant, tenint en compte que previsiblement hi ha unes certes possibilitats que el primer punt no sigui votat favorablement i, en canvi, sí el segon, podríem retornar, possiblement —i això sí que seria coherent amb el que previsiblement s'aprovarà— a la redacció del títol inicial, és a dir, a «la Projecció Exterior de la Cultura Catalana». I això, possiblement, hi donaria coherència.

El Sr. PRESIDENT: El felicito per la lucidesa i la prospecció, senyor Carod-Rovira, que no sé, com pot observar, com aniria la votació, però està molt bé... (*L'I. Sr. Casanovas demana per parlar.*) Senyor Marçal Casanovas, també té la paraula.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President. Jo invitaria la Mesa d'aquesta Comissió a esbrinar com ha pogut succeir un canvi antireglamentari d'aquest fet. Això, evidentment, és antireglamentari: si va ser passat a registre amb un altre nom, no es pot canviar, si no hi ha retirat el títol de la

Proposició. Per tant, és antireglamentari i, per tant, m'agradaria que el senyor President, juntament amb els altres membres de la Mesa, reconsideressin això i prenguessin les mesures adequades, no ara, per a aquesta Proposició no de Llei, però sí que prenguessin les mesures adequades perquè això no torni a succeir.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. La Mesa, això, ho farà, i encarregarà al senyor Lletrat que se'n cudi. Algú més vol prendre la paraula? Aleshores, podem passar a les votacions. S'han de fer les votacions conjuntes, hi ha d'haver alguna forma de votar...? (L'I. Sr. Carod-Rovira demana per parlar.) El senyor Carod-Rovira.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Probablement, sense moure'ns dels marges de lucidesa que ens atorgava benèvolament la Presidència, fóra adequat de dividir-ho en dues parts: una, el text pròpiament de la Proposició inicial, i, en segon lloc, l'esmena del Grup de la majoria.

El Sr. PRESIDENT: L'esmena seria al segon punt?

El Sr. CAROD-ROVIRA: Separadament, evidentment, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Molt bé. Aleshores, passem a votar el text íntegre de la Proposició no de Llei que ha estat presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Les senyores i els senyors diputats que estiguin a favor d'aquest text?

Els que hi estiguin en contra?

Els que s'abstinguin?

Aquest text ha estat rebutjat per 13 vots en contra, 6 a favor i 1 abstenció...

El Sr. CASANOVAS: Jo voldria...

El Sr. PRESIDENT: Estem en plena votació, senyor.

El Sr. CASANOVAS: Una qüestió d'ordre. Jo voldria demanar a la Presidència que tingués en compte que, segons diu —segons diu— l'esmena presentada per Convergència i Unió, diu: «esmena de modificació». Per tant, si és una esmena de modificació, no es pot votar després d'haver-se votat el text. Si hagués estat una esmena d'addició, hauria estat diferent la cosa, però de modificació, jo crec que no es pot votar.

(Pausa.)

El Sr. PRESIDENT: Perdó, un moment. (Pausa llarga.)

Perdoni, escolti... (Remor de veus.) No, no puc suspendre-la, estem en plena votació. Ho sento molt, això s'havia de dir abans. Permetin-me una cosa: escolti, aquí ens tornem a trobar amb el mateix, no veig, en el document presentat per Convergència i Unió, que es parli de cap modificació; això, ho han posat també els serveis de la Cambra.

El Sr. CASANOVAS: No, senyor President, el text que jo tinc aquí a la mà, que és el registre 21407, diu: «esmena de modificació». Vull dir que em sembla que ho diu ben clar.

(Pausa.)

El Sr. PRESIDENT: Permetin-me, si us plau. A veure, vostè havia demanat la paraula, no? Digui... un moment, molt breu, perquè aquí hi ha una qüestió tècnica, que la podem resoldre ara mateix. Un moment, si us plau!

La Sra. RIBES: No, és que, revisada l'esmena, en realitat no diu que sigui pas esmena de modificació. Diu: «la següent esmena». Em penso que el senyor Casanovas volia manifestar ara que s'havia confós.

El Sr. CASANOVAS: Senyor President, si em permet una breu intervenció, l'esmena que jo he citat..., hi ha hagut un transvasament de papers, és el paper que ve a continuació. És una altra cosa.

El Sr. PRESIDENT: Ah! Molt bé, doncs, moltes gràcies. Llavors, això entenem que és una transaccional que s'ha produït...

El Sr. DALMAU I RIBALTA: Bé, la nostra opinió, senyor President, és que com passa en els contractes civils, les esmenes són el que són, al marge de com hagin estat formulades. Si no es diu expressament que és una esmena d'addició, és evident que l'esmena presentada per Convergència i Unió és una esmena de modificació del text original presentat, amb independència de com hagi estat catalogada, i, a més a més, en aquest cas, no ha estat catalogada de cap manera. No havent estat catalogada de cap manera, és evident que constitueix una esmena de modificació. Per tant, amb independència de l'error material sofert pel senyor Casanovas, el seu argument de fons, nosaltres pensem que continua essent exactament cert, que és que aquesta esmena, no havent estat catalogada de cap manera, és una modificació a la proposició inicial. Per tant, és una esmena de modificació i no pot ser votada amb posterioritat al text original.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Dalmau. Aquesta Presidència —i, en tot cas, potser sí que ens veurem obligats a suspendre un moment, encara que sigui a mitja votació, però això és molt irregular; un moment, si us plau!— admetrà a votació aquesta proposta, sempre que el propietari de la Proposició no de Llei entengui que això que anem a votar és una transacció, que ell, a través del seu text i a través de... És ell que ho ha de dir, és ell que ho ha de dir i..., i jo li pregunto...

El Sr. CASANOVAS: No, no, perdó, senyor President! No, no! Una transacció...

El Sr. PRESIDENT: No em parli, si us plau, sense haver-li donat la paraula! El senyor Carod-Rovira.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Moltes gràcies, senyor President. Evidentment, nosaltres estem d'acord, en la forma de transacció o en la forma que sigui, a compartir exactament, en els termes com està expressat, les tres ratlles i escaig del punt número 2 de l'esmena de Convergència i Unió, amb el benentès que la primera ja no ha estat sotmesa a votació, perquè no ha estat acceptada.

Per tant, sí que admetem, si aquesta és la interpretació de la Presidència, que això sigui una esmena transaccional, i, per tant, l'admetem, i el nostre criteri ha de ser sotmès a votació.

El Sr. PRESIDENT: El senyor Marçal Casanovas, si us plau.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President, i perdoni la meua vehemència. Jo entenc que una esmena transaccional comporta la retirada del text original; per tant, com que el text original no s'havia retirat, això, com a esmena transaccional, no és vàlid.

El Sr. PRESIDENT: Bé, jo ara sí que em permeto, perquè fa molta estona que estic parlant sense haver consultat els meus companys de Mesa, de fer una petita pausa. No sé si s'haurà de tornar... (remor de veus) ...a repetir aquella votació, però, en tot cas, ja ho resoldrem.

Se suspèn un moment.

(La sessió se suspèn a un quart de dotze del migdia i deu minuts i es reprèn a dos quarts de dotze.)

El Sr. PRESIDENT: Es reprèn la sessió.

Continuem la votació amb el punt 2 de l'esmena que havia presentat el Grup de Convergència i Unió.

Les senyores i els senyors diputats que estiguin a favor d'aquest text, que aixequin el braç.

Els que hi estiguin en contra?

Els que s'abstinguin?

Aquest text ha estat aprovat per 14 vots a favor, cap en contra i 1 abstenció.

Molt bé, moltes gràcies.

Passem ara al quart punt, que és la Proposició no de Llei sobre la Presència Catalana en els Tractats Internacionals signats per l'Estat Espanyol. El senyor Vice-president portarà aquest punt.

(L'I. Sr. Vice-president substitueix l'I. Sr. President en la direcció del debat.)

El Sr. VICE-PRESIDENT: Doncs, debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Presència de la Llengua Catalana en els Tractats Internacionals signats per l'Estat Espanyol, presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, i de les esmenes presentades pel Grup parlamentari de Convergència i Unió i pel Grup Socialista.

Per defensar la Proposició no de Llei, per part de l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, té la paraula el senyor Carod-Rovira.

**Proposició no de Llei sobre la Presència
de la Llengua Catalana en els Tractats
Internacionals signats per
l'Estat Espanyol**

El Sr. CAROD-ROVIRA: Moltes gràcies, senyor President. El català, com a idioma propi de la nació catalana, és, com apuntàvem fa uns instants, un dels valors més destacats del nostre patrimoni cultural, i ha estat, al llarg de la nostra història, un dels símbols de la nostra identitat com a poble, tant en els dies més gloriosos com en les hores més adverses, que, generalment, han estat més sovintejades les segones que no pas els primers.

En el marc institucional en el qual es mou, en aquests moments, el nostre país, la llengua catalana és idioma oficial en tres comunitats autònomes —amb el nom de «català» o amb un altre nom popular— i apareix també «estatutitzada» com a objecte d'especial respecte i protecció en una quarta comunitat autònoma de l'actual Estat espanyol. A més, a aquesta circumstància, única en l'ordenament jurídic vigent, cal afegir-hi el fet que el català és el sol dels idiomes parlats a l'Estat espanyol que és present també secularment en tres Estats més d'Europa, en un dels quals ha estat sempre l'única llengua que ha gaudit d'oficialitat exclusiva.

En aquests moments, en què estem assistint a una fase de canvi, de construcció d'una Europa que volem nova, sobre la base del respecte a la diversitat i de la superació de les fronteres, és natural, doncs, que vulguem reconèixer els especials vincles històrics, culturals i lingüístics que serveixen d'element d'unitat entre els territoris i els ciutadans de llengua catalana, per damunt de la seva pertinença accidental a Estats diferents. L'àrea del domini lingüístic és en aquests moments, constitueix, en el marc de l'actual Estat espanyol, gairebé la quarta

part dels seus habitants, i en el conjunt d'Europa arriba a un pes demogràfic, de territoris on el català és llengua oficial, que voreja els onze milions de ciutadans europeus, xifra que és igual i fins i tot superior a la d'alguns altres idiomes europeus de nacions, però, independents.

Aquesta circumstància fa, al nostre entendre, del tot imprescindible de refermar aquests vincles històrics mitjançant la institucionalització d'una intensa i fecunda comunicació cultural, aprofitant, d'aquesta manera constructiva, l'actual conjuntura internacional de retrobament europeu. D'altra banda, si aquesta Proposició no de Llei fos aprovada per aquesta Comissió de Política Cultural de la nostra Cambra, s'afegiria a la que, en el seu moment, va aprovar també el Parlament Balear, en una línia i una orientació idèntiques a aquesta mateixa que avui presenta Esquerra Republicana.

És, doncs, amb aquesta voluntat que presentem aquesta Proposició no de Llei, convençuts que aquesta consideració diferencial del fenomen lingüístic ha de ser present en tots els convenis, acords o tractats internacionals de relació o col·laboració cultural que emprengui l'Estat espanyol amb la República francesa, la República italiana i el Principat d'Andorra, territoris que, en tot o en part, són territoris que comprenen àmbits de llengua catalana. La necessitat de protegir i impulsar aquests elements comuns es fa, al nostre entendre, absolutament necessària, així com la conveniència d'afavorir una presència dels respectius governs autònoms en tots aquells aspectes que els afectin, quan l'Estat espanyol negocia aquests convenis o aquests acords.

És, doncs, amb aquest objectiu i amb la confiança que rebrem el suport majoritari dels senyors i de les senyores diputats, que presentem aquesta Proposició no de Llei.

Moltes gràcies.

El Sr. VICE-PRESIDENT: Per defensar l'esmena presentada pel Grup parlamentari de Convergència i Unió, té la paraula el senyor Joan Colomines.

El Sr. COLOMINES: Moltes gràcies, senyor President. Nosaltres estem d'acord amb l'esperit i amb el sentit d'aquesta Proposició no de Llei. Nosaltres hem presentat una esmena que té una finalitat, i és de fer entendre que, això, no ho demanem per primera vegada, i que el Govern també, això, ho ha atès ja alguna vegada, i que, per tant, no és una cosa nova que iniciem ara.

I, per tant, nosaltres, en aquesta esmena afegim la paraula «recorda al Govern de l'Estat...», etcètera. I, en el moment que es parla dels tractats, els acords o els convenis que es puguin dur a terme, nosaltres, per justificar aquesta modificació —que en aquest cas sí que és modificació— del text, nosaltres hi hem afegit que tingui en compte els convenis i protocols de col·laboració signats per la Generalitat amb administracions i entitats d'aquests territoris.

No fem altre esment aquí, perquè ens sembla que és més concís així, però jo sí que em voldria justificar, davant d'aquest ple de la Comissió, i assenyalar —d'una manera breu, però molt demostrativa— que aquests acords ja han estat posats en marxa. N'hi poden haver d'altres, però n'hi ha alguns que ja estan. Amb la República Francesa, per exemple, el Departament de Cultura té un acord amb el Consell General, que preveu la possibilitat de col·laboracions en activitats de tipus cultural i lingüístic; existeix un acord amb l'Ajuntament de Perpinyà per

posar en funcionament un centre de normalització lingüística; hi ha, com a element tècnic assessor, la Direcció General de Política Lingüística; hi ha un acord, signat amb la Cambra de Comerç i Indústria de Perpinyà, per a la realització de proves del certificat internacional de català; hi ha unes accions de suport a l'obertura del Centre de Documentació i Animació de la Cultura Catalana a l'Ajuntament de Perpinyà.

Pel que fa a la República Italiana, hi ha una col·laboració mantinguda entre la Direcció General de Política Lingüística i el Departament de Cultura i l'Ajuntament de l'Alguer, sobre les activitats i organització de les Jornades Universitàries a l'Alguer, la formació de cursos a Barcelona durant l'estiu i la posta en funcionament d'una comissió conjunta de normalització de l'alguerès, que està presidida pel doctor Antoni Badia i Margarit.

Finalment, amb Andorra, el Departament de Cultura de la Generalitat té signat un protocol de col·laboració amb la Conselleria d'Educació i Cultura del Govern andorrà per a la formació del personal tècnic i l'assessorament també tècnic d'aquest personal; té en marxa documentació sobre vocabularis, formació de professors, etcètera. Això, pel que fa referència a aquests tres organismes exteriors de Catalunya.

Però hi ha una altra part que fa referència estrictament al Govern de l'Estat. Hi ha uns acords, ja establerts i signats, entre el Conseller de Cultura, Joan Guitart, i el Ministre de Cultura, el senyor Jordi Semprún, a petició de la representació catalana, amb el compromís, per part del Govern espanyol, d'aconseguir una consideració adequada i diferenciada del fet lingüístic i cultural català en les actuacions generals de projecció cultural dutes a terme pel Govern espanyol.

Finalment, encara ens sembla oportú recordar les gestions realitzades per la Comissió de Promoció de l'Ensenyament del Català a les universitats fora de l'àmbit territorial de Catalunya, davant del Ministeri d'Afers Exteriors, per a la concreció de la figura del lector «mig», català-castellà, a càrrec de l'esmentat Ministeri, en el màxim nombre possible de casos.

És per això que nosaltres hem presentat aquesta esmena, i esperem i ens agradaria que fos acceptada pel Grup que ha proposat la Proposició no de Llei.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT: Per defensar l'esmena presentada pel Grup Socialista, té la paraula el senyor Antoni Dalmau.

El Sr. DALMAU I RIBALTA: Gràcies, senyor President. Nosaltres explicarem les nostres dues esmenes, i en suggerirem una de lingüística a l'amic Carod-Rovira, en un to més aviat de broma, que ell entendre de seguida.

Pel que fa a la primera, és una qüestió formal. El Parlament de Catalunya no s'adreça al Govern espanyol; al Parlament de Catalunya, d'acord amb les atribucions que li corresponen, li pertoca d'impulsar l'acció del Govern català, no d'impulsar l'acció del Govern espanyol. Per tant, és evident que nosaltres hem d'instar el Consell Executiu, no instar el Govern espanyol a qualsevol cosa. Per tant, des d'un punt de vista formal, a qui ens pertoca d'adreçar-nos, evidentment, és al Govern del nostre país, al Govern de Catalunya.

En segon lloc, la segona és més de fons. Nosaltres demanem que s'estableixin mecanismes de consulta amb les altres comunitats autònomes. Em sembla que es cobreix una mica el flanc, que sempre anem amb molt de compte de respectar l'actitud i

les preses de posició de les altres comunitats autònomes encara que siguin germanes a nosaltres, però que evidentment tenen la seva autonomia de funcionament. Per tant, ens sembla que és important de recordar sempre aquests termes de consulta més que no que pugui semblar imposició des de Catalunya.

La tercera, en pla de broma, simplement, demanar-li al senyor Carod-Rovira, que és una persona sensible a la llengua catalana, que no digui que el nostre idioma és «estatutitzat» en una comunitat autònoma, és una paraulota molt lletja; el que deu voler dir el senyor Carod-Rovira és que la llengua figura a l'estatut d'una altra comunitat autònoma, no que està «estatutitzada».

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT: Bé, ara toca el posicionament dels altres grups parlamentaris. Pel Grup Mixt, té la paraula el senyor Marçal Casanovas.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President. Jo no afegiré res més; estem completament d'acord que s'ha de fer això i, per tant, votarem favorablement aquesta Proposició si, a més a més, s'admeten les esmenes formals que ha presentat el Partit Socialista, que realment donen contingut reglamentari a la Proposició.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT: En nom del Grup d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula el senyor Ignasi Riera.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí, gràcies, senyor President. Per anunciar el nostre vot favorable i dir que encara el formularem amb més ganes si són acceptades les esmenes presentades, que ens sembla que concreten encara més el text.

Volem qualificar aquesta Proposició no de Llei com de didàctica, perquè recordar a l'Estat espanyol que quan negociï tractats, convenis, o bé acords internacionals, recordi la presència de la llengua catalana en aquests Estats, encara que en algun cas, en el cas de la República Italiana, la presència sigui molt limitada des del punt de vista geogràfic i demogràfic, és important perquè és també, alhora, impulsar la sensibilitat de l'Estat espanyol en aquest tema i dels seus representants i ministres, ja que s'ha qualificat el senyor Jordi Semprún, doncs, que també, el senyor Francesc Mitterrand i el senyor Francesc Cossiga, entenguin la importància d'aquesta presència del català en els seus territoris. Per tant, anunciem el nostre vot favorable.

Gràcies, senyor President.

El Sr. VICE-PRESIDENT: Finalment, té la paraula el representant de l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya, per posicionar-se sobre les esmenes presentades; el senyor Carod-Rovira té la paraula.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Sí, senyor President, moltes gràcies. Nosaltres, òbviament, reconeixem, perquè és una obvietat, que la Generalitat de Catalunya ja ha dut a terme una actuació en aquest camp i en aquest terreny, tal com ens ha indicat l'Il·lustre Diputat senyor Joan Colomines; òbviament una altra cosa seria en el seu moment valorar l'eficàcia o la rendibilitat d'aquests tractats, però probablement encara no tenim, com diuen els historiadors, prou perspectiva històrica per poder-ho fer en aquests moments, i el nostre objectiu no era tampoc arribar al límit que ha proposat el senyor Ignasi Riera, que comportaria, per a la signatura d'aquests tractats, catalanitzar necessàriament el nom del President de la República Italiana o del Ministre de Cultura de l'Estat espanyol; no és absolutament

necessari per a l'aprovació de la nostra Proposició no de Llei. I pel que fa referència, doncs, a la proposta inicial de Convergència i Unió, entenem que pot ser perfectament admesa, amb el benentès que hauria de comportar, també en relació amb el que ha dit l'Illustre Diputat senyor Dalmau, una possibilitat una mica més àmplia que passaríem a concretar. Tot i dir que efectivament la tradició, sembla que reglamentària, és que el Parlament de Catalunya insti el mateix Govern, el Govern de la Generalitat, tot i que no m'estaré mai de repetir que en la darrera sessió, abans de l'estiu, la sessió del 29 de juny d'aquesta Comissió de Política Cultural, justament en una proposició no de Llei presentada pel Grup de la majoria s'instava el Govern de l'Estat a no posar dificultats a la integració de les cadenes de televisió dites autonòmiques a la Unió Europea de Radiodifusió. Per tant, sembla que la capacitat «instativa» o «instatòria» varia segons el Grup que pugui plantejar aquesta mateixa circumstància.

En tot cas la nostra proposta seria, seguint una lloable tradició en aquesta Comissió, que és intentar procurar que les propostes de caràcter lingüístic siguin el resultat del màxim consens i del màxim acord, unes esmenes transaccionals; en un primer cas, una primera esmena transaccional, que recolliria aquesta voluntat del Grup Socialista, que s'instés el Govern de la Generalitat a adreçar-se al Govern de l'Estat per recordar-li... i que també recollís aquesta voluntat de Convergència i Unió de deixar constància que ja hi ha uns convenis signats i uns protocols signats per part de la Generalitat. Entendríem que aquesta esmena transaccional podria recollir les opinions abans expressades pels dos grups.

I, en segon lloc, una segona esmena transaccional, que, per tant, amb aquesta primera esmena el que fariem seria modificar el preàmbul de la Proposició no de Llei abans, justament, dels punts a), b), c) i d), o dels tres punts, perdó, que contempla la Proposició no de Llei, i recolliria les propostes tant del Grup de Convergència i Unió com Socialista; ja passaríem còpia del text a la Mesa perquè en pogués fer lectura, si és capaç de desxifrar la meua lletra manual resultat d'un viatge ferroviari, i, en segon lloc, l'esmena segona del Grup Socialista, doncs, també podia ser objecte d'una transacció, que simplement consistiria a admetre aquest caràcter de consulta que volia el Grup Socialista incorporant la paraula «consulta» en el punt tercer, i allà on diu: «la conveniència d'afavorir la més àmplia participació», posar-hi: «la més àmplia consulta i participació», i la resta del text deixar-lo tal com estava.

És, doncs, amb aquesta voluntat que ho sotmetem a l'ànim dels dos grups que han esmenat, si admeten la transaccional, i que passem a donar còpia del text a la Mesa.

El Sr. VICE-PRESIDENT: Gràcies, senyor Carod-Rovira; si ens passa el text, hi donarem lectura. *(Pausa.)*

De totes maneres no crec que hi hagi massa problema perquè ha explicat clarament en què consistia la transacció. *(Pausa.)*

Si el senyor Carod-Rovira té l'amabilitat de llegir-ho, tindrà els mateixos efectes. *(Pausa.)*

El Sr. CAROD-ROVIRA: El text de la primera esmena transaccional... Demanar en tot cas disculpes al senyor Antoni Dalmau perquè no he fet cap referència a la paraula «estatutitzada», però convindrà amb mi que, després de ser una llengua perseguida, silenciada i prohibida, passar a «estatutitzada» és, si

més no, un pas endavant; confiem que n'hi hagi altres de millors. El text de la primera esmena transaccional, que seria el resultat, doncs, de les esmenes del Grup de la majoria, que ha expressat el senyor Colomines i el senyor Dalmau, seria el següent, i que correspondria a, justament, el primer paràgraf que ve després de «Proposició no de Llei»: «El Parlament de Catalunya insta el Govern de la Generalitat a adreçar-se al Govern de l'Estat per recordar-li que, quan aquest negociï tractats, convenis, o bé acords internacionals de relació o col·laboració culturals amb qualsevol dels estats que comprenen territoris de parla catalana –República Francesa, República Italiana i Principat d'Andorra–, tingui sempre en compte, d'acord amb els diferents convenis i protocols de col·laboració signats per la Generalitat, amb administracions i entitats d'aquests territoris...», i aleshores els punts que segueixen...

Aquesta seria la primera de les esmenes transaccionals i la segona, que afectaria l'apartat c), diria exactament el següent: «La conveniència d'afavorir la més àmplia consulta i participació de les comunitats autònomes», i la resta tal com segueix. És a dir, afegir abans de «participació» la paraula «consulta».

El Sr. VICE-PRESIDENT: Algú vol demanar la paraula sobre els termes d'aquesta transaccional? *(L'I. Sr. Colomines demana per parlar.)* Senyor Joan Colomines?

El Sr. COLOMINES: Nosaltres estem d'acord amb els termes d'aquesta transaccional; només hi posaríem una modificació, és a dir, que quan diu «la conveniència d'afavorir la més àmplia consulta», no; «la conveniència de la consulta i d'afavorir l'àmplia participació». És a dir, la consulta és obligada, no és àmplia, és obligada; és una consulta. I aleshores: «afavorir la participació de les comunitats». A mi em sembla que això seria més just, no? I nosaltres diem això d'afavorir la participació i que no hi vagi només la consulta perquè, és clar, els telèfons a vegades van malament, el correu va malament i els transports van malament i, aleshores, és clar, les consultes...

El Sr. VICE-PRESIDENT: Sembla que és necessari que el senyor Carod-Rovira es pronunciï sobre aquest tema.

El Sr. CAROD-ROVIRA: Senyor President, tenint en compte algunes deficiències en determinats serveis públics, als quals acaba de fer referència el senyor Colomines, probablement seria més adequat dir efectivament: «la conveniència de la consulta i d'afavorir la més àmplia participació...»

El Sr. COLOMINES: De «ser consultades»; són les comunitats autònomes, no és Catalunya, són les comunitats autònomes, eh? «La conveniència de ser consultades i d'afavorir la més àmplia participació de les comunitats autònomes...»

El Sr. CAROD-ROVIRA: D'acord: «la conveniència de ser consultades i», seria la modificació en relació amb el text; «la conveniència de ser consultades i...»

El Sr. VICE-PRESIDENT: Jo no sé si suspendre un moment la sessió. *(Remor de veus.)* Espero que es pugui arribar ràpidament a un acord, doncs. *(L'I. Sr. Dalmau i Ribalta demana per parlar.)* El senyor Antoni Dalmau té la paraula.

El Sr. DALMAU I RIBALTA: Molt breument, senyor President, em sembla, per estalviar-li aquest recés, en el sentit de dir que nosaltres retirariem les nostres esmenes en benefici de la transaccional tal com ha estat llegida en el darrer moment.

El Sr. VICE-PRESIDENT: Si tothom ho té clar, ho sotmetrem a votació, amb dues advertències; primer que ens passin el text escrit, de totes maneres; en segon lloc, respecte al que s'ha

dit de l'«estatutització», forma part de l'exposició de motius, i, per tant, no és objecte de votació i entenem que és una discussió que serveix per enriquir i animar una mica aquests debats parlamentaris.

Per tant, sotmetem, doncs, a votació tot el text junt, amb aquestes dues esmenes transaccionals.

Vots a favor d'aquesta Proposició no de Llei?

Vots en contra?

Queda, per tant, aprovada aquesta Proposició no de Llei per unanimitat dels presents.

El Sr. VICE-PRESIDENT: El senyor Joan Colomines es reincorpora a la Presidència.

El Sr. PRESIDENT: Passem ara al cinquè punt de l'ordre del dia, debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Emissora Ràdio Exterior de Catalunya, presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya. Té la paraula, per presentar-la, el representant d'Esquerra Republicana de Catalunya, senyor Carod-Rovira.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Perdoni, senyor President, és que em penso que parla sense micro obert.

El Sr. PRESIDENT: Sí, mira, eh?, un moment que te'n vas i ja te n'oblides (*Rialles*.)

A veure, torno a començar. Passem a la discussió del cinquè punt de l'ordre del dia, debat i votació de la Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Emissora Ràdio Exterior de Catalunya, presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya. Per defensar-la i presentar la proposta el representant d'Esquerra Republicana de Catalunya, el senyor Carod-Rovira té la paraula.

Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Emissora Ràdio Exterior de Catalunya

El Sr. CAROD-ROVIRA: Moltes gràcies, senyor President. És aquesta una nova iniciativa relativa també en aquest cas a la projecció exterior no tan sols de la llengua i la cultura catalana, sinó del país en el seu conjunt, que sotmet a consideració l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya.

La projecció internacional, a través de les ones radiofòniques, és una pràctica habitual en nombrosos països, entre els quals alguns, com per exemple Bèlgica o Luxemburg, de característiques en alguns casos semblants o fins i tot inferiors, pel que fa al seu pes demogràfic i econòmic, a la situació catalana. L'activitat d'aquestes emissores es fonamenta, sovint, en la difusió de la realitat de cada lloc, de les seves possibilitats econòmiques, del seu potencial cultural i de la presa de posició davant dels fets més importants que es van succeint arreu del món.

En el nostre cas, en el cas català, a més d'aquest àmbit lingüístic, propi d'onze milions de persones, als quals ja ens hem referit reiteradament en la sessió d'avui, hi ha altres factors que aconsellarien la creació d'una emissora internacional d'aquestes característiques. Per una banda, la importància del nombre de turistes que passen les seves vacances en territori dels Països Catalans, l'existència de múltiples comunitats catalanes arreu del món, l'augment de la xifra d'universitats i investigadors interessats per la nostra cultura i també, òbviament, l'atracció que

desvetlla la ciutat de Barcelona. Una emissora d'aquestes característiques, a més de ser una mostra de la vitalitat de la llengua catalana i de la voluntat d'universalització i contemporaneïtat de la nostra cultura, que sempre s'ha demostrat, de Ramon Llull ençà, si més no contribuiria a incrementar l'oferta radiofònica en un idioma de comprensió fàcil com el català, atesa la posició mitjana que ocupa dintre la comunitat de llengües romàniques.

A més a més, però, fent aquesta proposta no fem res més, per altra banda, que recollir el que havia estat ja una experiència en el període de la Generalitat republicana, quan l'emissora Ràdio Associació de Catalunya feia també emissions de caràcter territorial d'un abast superior a aquell al qual estava limitat pel mateix Estatut d'Autonomia. Tots recordem amb afecte i amb agraïment les emissions en llengua catalana que diverses emissores estrangeres feien durant el franquisme, i que eren, per a alguns de nosaltres, un cert respir, no només idiomàtic sinó també ideològic en aquells temps feliçment superats.

Per altra banda, fóra injust de silenciar una tasca existent, com és la tasca de Ràdio Exterior d'Espanya; sempre és d'agrair, com dèiem abans, que emissores diverses, que no siguin directament del país, facin emissions en llengua catalana, i, en aquest cas, doncs, s'ha de reconèixer la tasca de Ràdio Exterior d'Espanya, que emet parcialment en llengua catalana; no cal dir com ens plauria que aquestes emissions poguessin incrementar el seu nombre de temps destinat al llarg del dia.

I és per aquest motiu que entenem que fóra bo que, a partir de les mateixes institucions catalanes, s'establissin els mecanismes perquè, al llarg dels propers temps, en el marc dels organismes adequats, aquesta Ràdio Exterior de Catalunya, aquesta emissora en ona curta i en llengua catalana, al costat d'altres idiomes, destinada a la projecció internacional del país, al contacte amb la colònia catalana dels cinc continents, al manteniment de l'interès cultural dels catalanòfils i universitaris d'arreu del món i a la informació general de la realitat catalana en tots els seus aspectes pogués començar a funcionar.

Estem convençuts, d'altra banda, que té unes certes complexitats legals una iniciativa d'aquestes característiques, però les lleis són justament per a això: per interpretar-les d'una forma eficient, sempre al servei del país, i que té també uns costos econòmics inevitables.

D'altra banda, entenem que tot allò que pugui ser fet des del mateix marc legal a benefici de la pròpia projecció del país, augmentar l'oferta radiofònica i expandir-la arreu del món, amb tanta gradualitat com calgui —probablement, primer a una sola àrea determinada d'Europa, per passar després a una segona fase—, només pot tenir una avaluació positiva, de la qual tots ple-gats sortim beneficiats.

És, doncs, amb aquest objectiu que sotmetem a consideració d'aquesta Comissió la nostra proposta de creació de Ràdio Exterior de Catalunya, convençuts també que, així mateix, amb això recollim el que ha estat la iniciativa popular que han dut a terme determinats estaments del nostre país, preocupats, precisament, per la creació d'una emissora d'aquestes característiques.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod-Rovira. Només per una qüestió que consti en acta, en l'agraïment aquest que ha fet, jo també hi afegiria l'emissora de l'Assemblea de Catalunya, que va radiar des del 1970 fins al 1975, a

través de la freqüència de la coneguda Ràdio Pirinenca, i em sembla que val la pena que consti en el *Diari de Sessions*.

El senyor Marçal Casanovas, en nom del Grup Mixt i del que ell és, Esquerra Catalana, pot fer la seva intervenció.

El Sr. CASANOVAS: Jo no sóc Esquerra Catalana, sóc un membre d'Esquerra Catalana. Gràcies, senyor President.

Bé, jo no afegiré res més a la llarga i ben estructurada exposició que ha fet el senyor Carod-Rovira. Jo he de dir que, doncs, estem d'acord a votar aquesta proposta de creació d'una emissora d'ona curta de projecció de la llengua catalana a l'exterior; no tenim..., al contrari, ens agradarà molt, però el que nosaltres..., el nostre desig fóra també poder tenir, gaudir d'una ona mitjana d'abast de totes les terres catalanes, cosa que no tenim, i que creiem, potser, primordial.

O sigui que votarem això, però amb la recança de no tenir encara una emissora catalana d'ona mitjana d'abast nacional.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Marçal Casanovas. El senyor Ignasi Riera, d'Iniciativa per Catalunya, té la paraula.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí, gràcies, senyor President. Per dir que aquesta Proposició no em suscita un excessiu entusiasme, i diré per què.

Acaba de ser rebutjada, en la votació anterior, la Proposició de creació d'un Institut Ramon Llull, o sigui, d'una llei..., del compromís del Govern a presentar al Parlament la creació d'un Institut Ramon Llull que aplegui els diferents aspectes de la projecció exterior de la cultura catalana. En el marc d'aquest institut entendria molt més aquesta proposició de Ràdio Exterior de Catalunya.

Compartim, evidentment, les raons de l'exposició de motius i l'argumentació que ha fet el senyor Carod-Rovira, però ens sembla que hi ha múltiples dificultats tècniques i polítiques que ens agradaria, en tot cas, expressar en aquest posicionament sobre aquesta Proposició no de Llei.

En primer lloc, perquè ens sembla que no s'ha aprofundit encara prou en un tema al qual ha alludit el senyor Carod-Rovira, que és l'exigència o l'obligació que l'Estat, a través dels seus mitjans de comunicació estatals, incrementi, d'acord amb la pluralitat lingüística i cultural de l'Estat, les seves emissions en èuscar, en gallec i en llengua catalana, fet que han anat demanant un any rere un altre les associacions d'escriptors gallecs, catalans i d'Euskadi, que es troben cada any en un dels tres països alludits.

Ens sembla que tampoc no s'ha aprofundit en l'article 149.2 de la Constitució, que parla de l'obligació de l'Estat envers, justament, aquestes llengües no castellanes de l'Estat espanyol.

Ens preocupa també que aquesta Proposició no de Llei pot portar una Ràdio Exterior de Catalunya en una situació en què el Govern de la Generalitat ho és del Principat de Catalunya, no del conjunt dels Països Catalans, i que aquesta Ràdio Exterior de Catalunya pugui provocar més, encara més malfiances en l'àrea més immediata d'influència del Principat des del punt de vista lingüístic, la resta dels Països Catalans, i que no sigui un element —ho repeteixo— que ajudi a aclarir les coses, si bé és cert que fa un moment acabem d'aprovar aquesta mena de punt 2 d'una esmena, que queda com a punt únic, que és « cercar els acords concrets que possibilitin que les actuacions del projecte exterior de la llengua i la cultura catalanes es facin en col·laboració amb altres administracions de la nostra àrea lingüística ».

Suposem, en tot cas, que aquesta Proposició no de Llei, aquesta Ràdio Exterior de Catalunya hauria de ser feta ja d'acord amb el text que acabem d'aprovar fa un moment en el punt anterior.

Havent expressat aquests dubtes i aquestes perplexitats, tot i que volíem abstenir-nos, finalment votarem a favor d'aquesta Proposició no de Llei.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ignasi Riera. Pel Grup Socialista, el senyor Dalmau.

El Sr. DALMAU I RIBALTA: Senyor President, nosaltres ens trobem exactament en la mateixa posició que acaba d'explicar el senyor Ignasi Riera. És a dir: no ens sembla un projecte rotundament clar la..., no tant per discutir-ne la filosofia de fons, que és la voluntat de projectar la nostra llengua per mitjà d'un instrument tan poderós com és la ràdio a l'exterior, sinó pels dubtes sobre la mateixa operativitat d'aquesta idea o la discussió entorn de si és més oportú guanyar més espais encara a Ràdio Exterior d'Espanya, que ha tingut una sensibilitat envers la llengua catalana, o crear un mitjà propi com seria aquesta Ràdio Exterior de Catalunya.

Per tant, en conseqüència, anuncio que votarem «sí», a favor, però també potser sense la rotunditat i la certesa d'haver trobat l'instrument més útil, per mitjà de les ones radiofòniques, per projectar la nostra llengua a l'exterior.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Dalmau. En nom del Grup de Convergència i Unió, la senyora Pilar Busquets.

La Sra. BUSQUETS: Gràcies, senyor President. Senyores diputades, senyors diputats, inicio la meua intervenció en nom del Grup parlamentari de Convergència i Unió, i, en primer lloc, preciso el nostre posicionament, que es manifesta favorable a la Proposició no de Llei sobre la Creació de l'Emissora de Ràdio Exterior de Catalunya, presentada pel Grup parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

És evident que el Grup parlamentari de CiU comparteix àmpliament tot el text i el contingut de la Proposició no de Llei. El comparteix en la mesura que manifesta que tota nació que estigui orgullosa de la seva llengua, la seva cultura i la seva identitat, ha de tenir instruments per donar-se a conèixer a l'exterior.

És per això que el Govern de la Generalitat ha donat, durant tots aquests anys, tanta importància a la qüestió de la projecció internacional de Catalunya i, en la projecció internacional, els mitjans de comunicació social —premsa, ràdio i televisió— hi juguen un paper de cabdal importància.

Per tant, el Govern de la Generalitat fa seves totes aquelles iniciatives encaminades a fer conèixer la realitat de Catalunya fora de les nostres fronteres.

Cal tenir en compte, però, que l'article 26 de la Llei 31/1987, del 8 de desembre, d'Ordenació de les Telecomunicacions, estableix: «Serà de aplicació con carácter específico para los servicios de radiodifusión sonora lo siguiente:

»1. Los servicios de radiodifusión sonora de onda corta y de onda larga serán explotados directamente por el Estado o sus entes públicos.»

Aquesta regulació és la que impedeix ara per ara que el Govern de la Generalitat pugui crear, tal com seria la seva intenció, una emissora en ona curta, en aquest cas, Ràdio Exterior de Catalunya. Malgrat que aquest article 26 fou objecte, juntament amb d'altres, d'impugnació en els recursos d'inconstitucional-

tat presentats pels Governos basc, canari, català i gallec, el Tribunal Constitucional no ha dictat encara sentència, i, per tant, és plenament vigent.

No obstant això, en el cas que el Tribunal Constitucional dictaminés la inconstitucionalitat d'aquest precepte, tant el nostre Grup parlamentari com el mateix Govern de la Generalitat veurien amb molt bons ulls la creació de l'esmentada emissora.

Vull recordar que, durant la tramitació de la Llei d'Ordenació de les Telecomunicacions al Congrés de Diputats, el Grup parlamentari de Minoria Catalana ja va presentar una esmena al Projecte de Llei, a l'efecte de modificar la redacció de l'abans esmentat article 26, i la redacció de la qual proposava: «Los servicios de radiodifusión sonora de onda corta y onda larga serán explotados por la Administración central, comunidades autónomas o sus entes públicos.»

És també evident que, si aquesta esmena hagués estat acceptada, l'emissora de Ràdio Exterior de Catalunya ja faria un munt de temps que estaria emetent les seves ones arreu del món, o possiblement, en darrer terme, avui aquesta Diputada podria donar plena satisfacció a la Proposició no de Llei que insta el Govern de la Generalitat a crear, en el transcurs d'aquesta Legislatura, la Ràdio Exterior de Catalunya.

És per això que donarem suport a aquesta Proposició no de Llei, amb el benentès que aquesta només serà viable si el Tribunal Constitucional dicta sentència i aquesta és favorable a les tesis defensades en el recurs pel Govern de la Generalitat.

Gràcies, senyor President, senyores diputades, senyors diputats.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyora Pilar Busquets.

Podem passar ja a la votació d'aquesta Proposició no de Llei, ja que no hi ha hagut esmenes.

Les senyores i els senyors diputats que estiguin a favor d'aquesta Proposició no de Llei?

Els que hi estiguin en contra?

Els que s'abstinguin?

Aquesta Proposició no de Llei ha estat aprovada per la unanimitat dels presents.

Passem al punt sisè i darrer d'aquesta sessió: debat i votació de la Proposició no de Llei sobre les Afeccions d'Índole Psíquica en el Col·lectiu dels Docents de Catalunya, presentada per l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya. Per presentar el text, el senyor Carod-Rovira.

Proposició no de Llei sobre les Afeccions d'Índole Psíquica en el Col·lectiu dels Docents de Catalunya

El Sr. CAROD-ROVIRA: Moltes gràcies, senyor President. Senyors diputats, senyores diputades, aquesta darrera de les proposicions no de llei que presenta avui Esquerra Republicana de Catalunya en aquesta Comissió de Política Cultural, sobre la Incidència de les Afeccions d'Índole Psíquica en els Docents de Catalunya, és una proposta molt meditada, que no neix pas de la improvisació o de les suposicions, sinó de l'anàlisi de dades objectives i del contacte amb molts i molts docents i amb les organitzacions sindicals que els representen.

El mes de novembre de l'any 88 el Conseller d'Ensenyament responia una pregunta d'Esquerra Republicana de Catalunya dient que les baixes per malaltia d'índole psíquica

afectaven només el 0,4% del col·lectiu docent dels centres públics d'EGB, BUP i FP.

Tots sabem, però, que moltes baixes s'emascaren sovint sota altres conceptes, i, en general, a poc que es conegui el món de l'ensenyament, no es pot pas negar que les afeccions d'índole psíquica, especialment certes depressions lleus de caràcter reactiu, són importants, que constitueixen un dels principals motius de les baixes de llarga durada i que plantegen una sèrie de problemes personals i estructurals, no sempre reconeguts ni adequadament resolts per l'Administració.

D'una banda, es pot destacar que, en la nostra societat, encara és freqüent buscar altres formulacions per a les baixes per malaltia d'índole psicològica; de l'altra, tenim estudis que contradiuen aquest 0,4% que argumentava la Conselleria d'Ensenyament. Per exemple: un informe de la inspecció mèdica dels Serveis Territorials d'Ensenyament a l'àrea de les comarques de la circumscripció de Lleida —altrament dita «província de Lleida»—, segons el qual les patologies d'índole psíquica representen el 20% de les baixes a EGB, el 25% a FP i el 14,3% a BUP, la qual cosa les col·loca per davant de les afeccions respiratòries i oto-rino-laringològiques. Pel que fa a les jornades lectives perdudes per aquest motiu, representen una mitjana de noranta dies per cada malalt a EGB, cent noranta a BUP i vuitanta-vuit a FP. En concret, en el cas dels ensenyaments mitjans, les malalties psíquiques representen la primera causa de jornades laborals perdudes.

Davant d'aquesta evidència, l'Agrupació parlamentària d'Esquerra Republicana de Catalunya creu que no és vàlid —utilitzant la locució popular— d'amagar el cap sota l'ala, motiu pel qual aquestes propostes que avui presentem entenem que són propostes raonables i que, del tot o en part, ja apareixen entre les reivindicacions de totes les organitzacions sindicals de l'ensenyament de Catalunya, i coincideixen amb un corrent europeu i mundial que s'inscriu plenament en aquest sentit i es mou del tot en aquesta dimensió.

És, doncs, amb aquesta voluntat que presentem aquesta Proposició no de Llei, tot confiant en un vot favorable de ses senyories.

Moltes gràcies.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Carod-Rovira. El senyor Marçal Casanovas, del Grup Mixt, pot prendre la paraula.

El Sr. CASANOVAS: Moltes gràcies, senyor President. Nosaltres, doncs, votarem favorablement aquesta Proposició no de Llei, si bé demanaríem votació separada del punt número 3, en el qual ens abstindrem perquè no creiem que s'hagi de fer una diferència especial en els docents de més de cinquanta-cinc anys. O sigui, els docents estan bons i poden ensenyar, o tenen dificultats, malalties psíquiques, i llavors s'han d'atendre d'acord amb el que aquí la Proposició no de Llei especifica, però no veiem que s'hagi de fer un apartat especial per als de més de cinquanta-cinc anys.

Per tant, nosaltres anunciem ja des d'ara que comprem la problemàtica d'aquests docents, comprem el cas en què es troben alguns d'aquests docents, i, per tant, votarem favorablement la Proposició no de Llei, excepte el punt 3.

Moltes gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Marçal Casanovas. El senyor Ignasi Riera, d'Iniciativa per Catalunya.

El Sr. RIERA I GASSIOT: Sí, gràcies, senyor President. Per anunciar el nostre vot favorable a una proposició no de llei que recorda la duresa de la feina dels docents i els efectes d'aquesta duresa sobre la desmembració dels grups escolars, com s'ha pogut estudiar, per exemple, amb els col·lectius d'escoles del CE-PEPC, que van fer la seva integració, a partir d'una llei del Parlament de Catalunya, a la xarxa d'escola pública, i que, en aquests moments, troben que ja hi ha un percentatge important de mestres que no continuen a l'equip perquè, en alguns casos, per raons de canvi de feina i en d'altres per raons de tipus de salut mental, han hagut de deixar els centres.

Per tant, ens sembla bé que es promogui aquest estudi detallat, amb les propostes d'actuació que se'n derivin, de la incidència de les afeccions d'índole psíquica en el col·lectiu de centres docents de Catalunya.

I em refereixo al punt quatre: la reivindicació d'un psicòleg dels centres escolars al servei dels alumnes, dels docents i del projecte pedagògic de les aules respectives és una vella reivindicació dels municipis de Catalunya, que recordo que ja en el primer mandat dels ajuntaments de Catalunya, els aleshores regidors d'ensenyament vam insistir en aquesta necessitat i en aquesta urgència, no d'un psicòleg, sinó d'un equip pluridisciplinari, en el qual hi havia també un psicòleg que pogués atendre les disfuncions que es provocaven a l'interior d'un centre, així com l'orientació de les situacions d'alumnes difícils, però també de mestres que es trobaven amb dificultats especials.

Per tant, repeteixo, Iniciativa per Catalunya votarà a favor d'aquesta Proposició no de Llei.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Ignasi Riera. Aquestes últimes paraules del senyor Ignasi Riera m'han fet pensar que aquí hauran de revisar això, eh?, perquè, és clar, un psicòleg per al projecte pedagògic em sembla molt gruixut; en tot cas, seria per als que han fet el projecte pedagògic, no? Però s'hauria de veure...

El Sr. RIERA I GASSIOT: Si m'ho permet, senyor President, jo he volgut fer aquesta referència perquè em sembla que, en aquests moments, a partir de les lleis-marc d'ensenyament —en concret, em refereixo, en aquest cas, a la LODE—, els centres educatius funcionen amb un consell escolar en el qual hi ha representats tots els sectors, i funcionen com a col·lectiu. Aleshores, sembla que la intenció, en aquest cas, del qui fa la Proposició no de Llei, de qui la presenta, són atencions dels serveis d'un psicòleg per al conjunt del col·lectiu escolar.

El Sr. PRESIDENT: En tot cas, ho acabarem de resoldre al moment abans de la votació. Ara, pot dir la seva posició el representant del Grup Socialista, el senyor Manuel Nadal.

El Sr. MANUEL NADAL: Sí, jo crec que amb molta brevetat. Per anunciar que el Grup Socialista votarà favorablement la Proposició no de Llei, excepte en el seu punt 3 —tal com també ha anunciat el senyor Marçal Casanovas, d'Esquerra Catalana. El Grup Socialista entén que la problemàtica plantejada, de molts professors d'ensenyament general bàsic i d'ensenyament mitjà o d'ensenyaments superiors, que tenen problemes de tipus psíquic, és cert, que cal buscar solució, que aquesta solució, a més, passa moltes vegades per la seva reinserció laboral, reinserció laboral que sovint no pot ser altra vegada tornar a les aules, sinó que pot ser a la comunitat escolar... Per tant, estem d'acord amb aquesta Proposició no de Llei, però no en el punt

3, perquè, tal com deia el senyor Marçal Casanovas, pot haver-hi gent que, a l'edat de cinquanta-cinc anys, estiguin encara en perfectes condicions per continuar donant classes, i fins i tot en edats superiors: tots sabem que en aquests moments hi ha un debat sobre l'edat de retirar la gent a l'ensenyament o a altres professions, que hi ha qui defensa que puguin prolongar-se més enllà dels seixanta-cinc anys —en determinades funcions potser diferents de les que exercia en el passat, però en funció de la capacitat d'aquelles persones.

Per tant, ens sembla que aquest límit de cinquanta-cinc anys potser no és el més adequat, i, per tant, no votarem favorablement aquest punt.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Per Convergència i Unió, el senyor Jaume Jané.

El Sr. JANÉ: Gràcies, senyor President. Senyores diputades, senyors diputats, d'antuvi nosaltres volem agrair la sensibilitat per plantejar el debat d'aquesta qüestió, que la valorem molt important, però la seva expressió també ens fa pensar en una sèrie de dubtes per poder-li donar un cos aprovatori per part de la Cambra.

El Departament d'Ensenyament ha encarregat en els darrers mesos diferents estudis que han de donar una visió real de tota aquesta problemàtica: hi ha un estudi sobre l'absentisme laboral per malaltia, un altre endegat sobre l'*stress* dels mestres, un estudi sobre nivells de salut mental i fracàs pedagògic dels ensenyants... Per tant, és difícil definir propostes d'actuació si no es coneix prèviament l'abast de la problemàtica en la qual ara s'està treballant.

En el segon punt, comentaríem que la reinserció laboral dels docents afectats per malalties psíquiques de llarga durada s'està portant a terme en la mesura que cada cas està correctament diagnosticat i valorat. Aquest procés es porta a terme mitjançant la col·laboració de la inspecció tècnica d'ensenyament amb els mateixos serveis sanitaris.

En el tercer punt, «possibilitar una alternativa laboral per als docents de més de cinquanta-cinc anys i/o amb dificultats derivades de patologies psicossomàtiques», és un objectiu vinculat no només al sector docent, sinó també als altres sectors de la producció i de serveis i a tot col·lectiu professional. En la mesura que el conjunt de la nostra societat pugui establir les mesures necessàries per a la millora d'aquesta problemàtica, atesa l'enorme importància d'aquesta, la millora també hi vincularà, necessàriament, el sector docent.

Quant al quart aspecte de la Proposició no de Llei, que alguns il·lustres diputats ja han comentat, els centres docents actualment disposen dels equips interdisciplinaris integrats en el EAP, per la problemàtica que pugui generar als alumnes la seva plena integració a l'escola. La presència d'un psicòleg per atendre tant els alumnes com els docents i el desenvolupament del projecte pedagògic de les aules no és viable, atesa la complexitat de cada una de les àrees esmentades i la necessària especialització d'aquests professionals, perquè la seva tasca sigui profitosa. De ben segur que no podem pensar —i no pensem— en un psicòleg per a tot i per a tothom.

Hem qualificat aquesta qüestió, la que ens ha portat a debat el Diputat Carod-Rovira, de molt important; la tenim plantejada, per això ja s'hi està treballant, i, coherentment, el nostre Grup no la podem votar favorablement. El tema és molt ampli i molt complex.

Permetin-me, per acabar, manifestar, a més a més, que la solució dels problemes que es plantegen en l'exposició de motius de la Proposició no de Llei i que el mateix Diputat senyor Carod-Rovira dimensionava més enllà de casa nostra, en la mateixa Europa comunitària i, fins i tot, més enllà de l'Europa nostra, no passa només per una aplicació de l'atenció justa de la Seguretat Social a uns treballadors que, en la seva vida professional, tenen la dissort de contraure afeccions que distorsionen la seva existència i la seva feina; és un problema, entenc, de civilització, de quin tipus de poble volem. Cal fer l'esforç de replantejar on anem, quins valors volem transmetre als nostres infants, als nostres nois i a les nostres noies, quina funció humana i professional volem per als nostres professors, quina és la dignitat que hem de donar al nostre cos de docents, quin és, en definitiva, el respecte que la nostra societat vol tenir per als seus mestres. Tal com anem, jo, sincerament, crec que estem corrent el risc d'anar-nos quedant sense autèntics mestres.

Per tots aquests motius, nosaltres, malgrat la importància que donem i la valoració que fem del debat que sobre aquesta qüestió tenim en el dia d'avui, el nostre vot no serà favorable.

Gràcies, senyor President.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies, senyor Jané. El senyor Carod-Rovira...

El Sr. CAROD-ROVIRA: Si m'ho permet la Presidència, seria per un aclariment de caràcter tècnic al punt número 3.

El Sr. PRESIDENT: Sí, sí, li ho permeto.

El Sr. CAROD-ROVIRA: M'ha semblat entendre de les paraules del senyor Casanovas, primer, i del senyor Nadal, després, en relació amb el punt tercer, com si es pogués interpretar que, un cop ha arribat als cinquanta-cinc anys, necessàriament s'hagués d'optar per les fórmules que inclou aquesta Proposició no de Llei; aquí no se'ns acut res més que aquella afirmació —i, en tot cas, lamentem que la nostra redacció no hagi estat prou explícita en el seu moment— que, així com el dret al divorci no

comporta, necessàriament, que tothom es divorciï, ni el dret a l'autodeterminació, fins ara, que tothom s'autodetermini, nosaltres plantejàvem això com una possibilitat opcional, és a dir, que a partir dels cinquanta-cinc anys tinguessin, com diu el text, la possibilitat d'una alternativa diferent, no forçosament acollir-se a aquesta possibilitat que els seria fixada per llei.

El Sr. PRESIDENT: Moltes gràcies. Passem, doncs, directament a la votació...

El Sr. CASANOVAS: Demanaríem votació separada del punt 3.

El Sr. PRESIDENT: ...separant els punts. És a dir, nosaltres votarem els punts 1, 2 i 4, i després votarem el punt 3. Passem a votació, doncs, els punts 1, 2 i 4 del text de la Proposició no de Llei.

Les senyores i els senyors diputats que hi estiguin a favor, que aixequin el braç.

Els que hi estiguin en contra?

Els que s'abstinguin?

Aquests tres punts han estat rebutjats per 12 vots en contra, 6 a favor i cap abstenció.

I ara passarem a la votació del punt 3.

Les senyores i els senyors diputats que estiguin a favor d'aquest punt 3, que aixequin el braç.

Els que hi estiguin en contra?

Els que s'abstinguin?

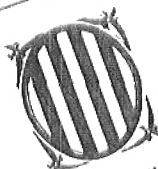
Aquest punt ha estat rebutjat per 12 vots en contra, 2 a favor i 4 abstencions.

Com que ja hem dit abans que el punt setè es posposava per a una altra reunió, acabem, però abans d'acabar dir-los que tenen vostès —no sé si els l'han enviada— la carta que, en nom de la Comissió, varem enviar al Diputat Camps.

(El debat del punt sisè de l'ordre del dia fineix a un quart d'una del migdia i tretze minuts.)

SUBSCRIPCIÓ

BUTLLETÍ OFICIAL
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT DE CATALUNYA

CONDICIONS

La subscripció és anual, per anys naturals. El període de subscripció fineix, doncs, el 31 de desembre de cada any. Les altes produïdes durant el curs de l'any es comptaran, als efectes de cobrament, des de la primera setmana de cada trimestre natural, sigui quina sigui la data de subscripció dins aquest trimestre.

La tramesa regular dels exemplars de subscripció començarà en rebre's l'import corresponent i la butlleta de subscripció degudament emplenada.

El subscriptor que no renovi la subscripció abans del venciment serà donat de baixa; tan bon punt es rebrà l'import de la renovació es reprendrà la tramesa del Butlletí, però sense dret als exemplars no rebuts.

L'Administració de les publicacions oficials del Parlament pot modificar en qualsevol moment el preu de subscripció, el qual tindrà efectes, per als subscriptors ja donats d'alta, a partir de la primera renovació de subscripció. Els preus de subscripció vigents consten al peu d'impremta de cada número de les publicacions oficials.

BUTLLETA

Nom

carrer núm.

telèfon població codi postal

desitja subscriure's al ☐ BUTLLETÍ OFICIAL DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA
☐ BUTLLETÍ OFICIAL i al DIARI DE SESSIONS (subscripció conjunta)

d'acord amb les condicions establertes i els preus vigents,

a partir del dia de de fins al dia 31 de desembre de 198

Amb aquesta finalitat, i amb data de de 198 envia

per núm. la quantitat de pessetes
(gru/sec al portador)

..... de de 198

Signatura

BUTLLETÍ OFICIAL

1
DIARI DE SESSIONS
DEL PARLAMENT
DE CATALUNYA

Palau del Parlament
Parc de la Ciutadella
08003 Barcelona

DIARI DE SESSIONS DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

Edició i subscripcions : Servei de Publicacions del Parlament de Catalunya,
Palau del Parlament, Parc de la Ciutadella, 08003 Barcelona. Telèfon 300 62 63.

Subscripció anual : 5.200 pessetes. Subscripció anual conjunta amb el *Butlletí Oficial del Parlament de Catalunya* : 10.700 pessetes. Número solt : 120 pessetes. (Preus amb IVA inclòs).

Dip. Leg. B-3.468-82 ISSN 0213-7976 (general) ISSN 0213-7992 (sèrie C)

Imprès per Multitext, SA, Diputació 113-115, 08015 Barcelona

